

**UCHWAŁA NR XXX/220/2021
RADY POWIATU GRODZISKIEGO**

z dnia 27 kwietnia 2021 r.

w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2021 - 2025

Na podstawie art. 12 pkt. 4 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2021 – 2025 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XLV/287/2018 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia nowej treści Strategii Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2013 – 2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Sebastian Skrzypczak

Załącznik do uchwały Nr XXX/220/2021
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia 27 kwietnia 2021 r.

STAROSTWO POWIATOWE

W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM

**STRATEGIA ROZWOJU
POWIATU GRODZISKIEGO
(WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE)
NA LATA 2021 – 2025**

KWIECIEŃ 2021

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE

CZĘŚĆ I

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU GRODZISKIEGO

CZĘŚĆ II

UWARUNKOWANIA I GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO

1.NAJWAŻNIEJSZE WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA CHARAKTERYZUJĄCE
GLOBALNIE POWIAT GRODZISKI

2.NAJWAŻNIEJSZE WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA CHARAKTERYZUJĄCE
POWIAT GRODZISKI W POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZINACH ŻYCIA SPOŁECZNO -
GOSPODARCZEGO

CZĘŚĆ III

GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO

1.MISJA POWIATU - GENERALNY CEL KIERUNKOWY

2.STRATEGICZNE I OPERACYJNE CELE ROZWOJU POWIATU W POSZCZEGÓLNYCH SFERACH
ŻYCIA SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO

UWARUNKOWANIA REALIZACJI USTALEŃ STRATEGII

PODSUMOWANIE

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Powiatu Grodziskiego po raz pierwszy została opracowana i przyjęta przez Radę Powiatu I kadencji uchwałą nr XXXV/171/2002 z dnia 26 lutego 2002 roku i dotyczyła okresu lat 2002 – 2012.

Po zakończeniu tego okresu podjęto prace nad przygotowaniem analogicznego dokumentu na kolejne lata – tym razem w perspektywie lat 2013 – 2020, które zakończyła Rada Powiatu IV kadencji uchwałą nr XXXIII/211/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 roku.

Na zakończenie V kadencji Rada Powiatu Grodziskiego ponownie dokonała aktualizacji Strategii uchwałą nr XLV/287/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r.

Po zakończeniu okresu obowiązywania Strategii Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2013 – 2020 zaktualizowano zapisy Strategii i przygotowano dokument na lata 2021-2025, przyjęty uchwałą

Rozwiązywanie problemów społeczno - gospodarczych celem lepszego zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej winno być oparte o plany długookresowe, które w sposób maksymalny pozwolą racjonalnie gospodarować ograniczonymi publicznymi środkami finansowymi oraz stanowić będą gwarancję sukcesu w postaci poprawy warunków życia ludności.

Wymogi tak rozumianego podejścia spełnia zarządzanie strategiczne, będące procesem ciągłym, nastawionym na wdrażanie skutecznych strategii rozwoju.

Strategia Rozwoju Powiatu, którą można też nazwać strategią rozwoju wspólnoty samorządowej zamieszkałej na określonym obszarze, jest programem rozwoju społeczno – gospodarczego lokalnej społeczności, realizowanym w długookresowym horyzoncie czasowym, określającym cele „dalekie”, hierarchizację sposobów ich realizacji oraz podporządkowuje zadania bieżące celom głównym.

Ogólnie biorąc, Strategia Rozwoju Powiatu odpowiada na podstawowe pytanie: co powinniśmy zrobić, aby funkcjonować i rozwijać się w przyszłości tak, by w sposób optymalny zaspokajać zbiorowe potrzeby jego mieszkańców, respektując istniejące ramowe warunki działania, takie jak:

- obowiązujące przepisy ustrojowo - prawne i finansowe (ustawy i rozporządzenia), w tym określające źródła dochodów własnych i udział samorządów terytorialnych w dochodach stanowiących dochód budżetu państwa,
- sytuację społeczno – gospodarczą kraju i macierzystego województwa, która stanowi otoczenie powiatu i jest źródłem szans i zagrożeń dla dalszego jego rozwoju,
- wielkość środków finansowych przeznaczanych z budżetu państwa na finansowanie sfery społecznej, gospodarczej, infrastruktury technicznej oraz ochrony środowiska,
- aktualny poziom rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu, stanowiący źródło jego silnych i słabych stron,
- zasobność finansową budżetu powiatu i poszczególnych gmin wchodzących w jego skład,
- aktywność, skuteczność i innowacyjność w działaniach władz samorządowych, pracowników urzędu powiatowego oraz podległych jednostek,
- konieczność ochrony walorów i zasobów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego,
- możliwości i umiejętności pozyskiwania zewnętrznych, preferencyjnych źródeł finansowania przedsięwzięć rozwojowych oraz wewnętrznych środków pozabudżetowych.

Planowanie strategiczne:

- umożliwia przewidywanie problemów, które się staną lub zdarzą,
- zwiększa wiarygodność podmiotu, jest wizytówką na zewnątrz, formą promocji i przyciągania,
- równoważą trwały rozwój podmiotów strategii,
- maksymalnie wykorzystuje strony mocne,
- powoduje diagnozowanie stron słabych,
- sprzyja obniżeniu niepewności i ryzyka lokalnych przedsiębiorstw, a tym samym zachęca do podejmowania działalności,

- sprzyja rozwojowi lokalnej demokracji (tworzenie zasad współpracy),
- daje szansę na pozyskiwanie środków z zewnątrz.

W tym miejscu należy szczególnie podkreślić, iż Strategia Rozwoju Powiatu nie jest gotową receptą na sukces, spisem szczegółowego postępowania.

Jej głównym zadaniem jest na podstawie oceny stanu istniejącego, zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań Powiatu – określenie celów rozwoju i niezbędnych zadań realizacyjnych, które z punktu widzenia zaspakajania potrzeb jego mieszkańców mają kluczowe znaczenie.

Jej ustalenia (po przyjęciu Strategii przez Radę Powiatu) stanowią winny podstawę do:

- opracowania szczegółowych programów (projektów) realizacyjnych, zawierających planowane działania, spodziewane efekty społeczne, gospodarcze, ekologiczne i infrastrukturalne, harmonogram realizacji, zespoły wykonawcze, koszty realizacji oraz źródła finansowania,
- wdrażania w życie szczegółowych projektów realizacyjnych,
- monitorowania i kontroli przebiegu realizacji projektów oraz dokonywania ich modyfikacji, korekt i uzupełnień.

Podstawowym celem opracowania Strategii jest wskazanie strategicznych obszarów (kierunków) działań na rzecz większej dynamiki procesów rozwoju społeczno - gospodarczego Powiatu Grodzkiego w perspektywie do 2025 roku.

Zostały one ujęte w formie strategicznych i operacyjnych celów rozwoju oraz zadań realizacyjnych.

Mając na uwadze fakt, że Powiat jest lokalną wspólnotą samorządową, zamieszkującą określone terytorium, Strategia nie ogranicza się tylko do Starostwa Powiatowego. Celem Strategii jest wskazanie najistotniejszych problemów społeczno - gospodarczych wymagających skutecznego rozwiązania. Uchwalenie Strategii zwiększy szansę na pozyskiwanie środków z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Strategia Rozwoju Powiatu jest dokumentem, którego zapisy wychodzą poza ustawowe kompetencje Rady i Zarządu Powiatu.

Należy jednak podkreślić, że mimo takiego podejścia zapisy niniejszej strategii w żaden sposób nie naruszają ustawowych kompetencji gmin wchodzących w skład Powiatu Grodzkiego, a także instytucji, podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych działających na jego terenie.

W tym kontekście, ustalenia Strategii Rozwoju Powiatu Grodzkiego stanowią będą podstawę do partnerskiej współpracy z władzami gmin, organizacjami społecznymi i zawodowymi, podmiotami gospodarczymi w celu rozwiązywania wspólnych problemów w sferze społeczno - gospodarczej.

Strategia będzie także podstawą nawiązywania i rozwoju partnerskiej współpracy z sąsiednimi powiatami w celu rozwiązywania wspólnych problemów w sferze społeczno - gospodarczej.

Formułując Strategię Rozwoju Powiatu Grodzkiego władze Powiatu uznały konieczność uwzględnienia wymogów ekologicznych w stosunku do procesów rozwoju społeczno – gospodarczego i zagospodarowania przestrzennego. To znaczy, że dalszy rozwój Powiatu Grodzkiego nie może dokonywać się kosztem środowiska przyrodniczego.

Zachowanie istniejących walorów i zasobów ekologicznych oraz dobry stan czystości środowiska przyrodniczego jest jednym z podstawowych warunków podnoszenia poziomu życia mieszkańców i dalszego wzrostu jego atrakcyjności turystycznej.

CZĘŚĆ I

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU GRODZISKIEGO

Powiat Grodziski został utworzony 1 stycznia 1999 roku w wyniku reformy administracyjnej kraju. W jego skład wchodzi 5 gmin:

- 3 jednostki miejsko - gminne: Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo,
- 2 gminy wiejskie: Granowo, Kamieniec.

Wśród 35 powiatów Województwa Wielkopolskiego Powiat Grodziski znajduje się na 26 miejscu pod względem zajmowanego obszaru. Liczba jego mieszkańców w 2018 roku wynosiła 51 972 osób, co stanowiło 1, 49% ogólnej liczby mieszkańców Województwa Wielkopolskiego. Powierzchnia Powiatu Grodziskiego wynosi 642 km², co stanowi 2,15% ogólnej powierzchni Województwa. Gęstość zaludnienia wynosi 81 mieszkańców na km² powierzchni Powiatu.

Powiat Grodziski leży w zasięgu najmłodszego zlodowacenia tzw. Bałtyckiego, dlatego też można zaobserwować bogactwo form krajobrazowych.

Przebiegający przez południową część Powiatu szeroki pas nizin nadobrzezańskich, położony na wysokości 60 - 65 m n. p. m., jest częścią Pradoliny Warciańsko - Odrzańskiej (Warszawsko - Berlińskiej). Dawne mokradła i rozlewiska Obry zredukowane zostały do trzech równoległych kanałów, przyległe obszary zaś zamieniono na łąki, stanowiące bazę paszową dla hodowli zwierząt.

Rozciągający się w części zachodniej rozległy, płaski obszar jest fragmentem tzw. Zandru Nowotomyskiego, wchodzącego w skład Pojezierza Poznańskiego. Dominującym elementem w tutejszym krajobrazie są wytworzone przez lodowiec piaszczyste, mało urodzajne równiny.

W tej części Powiatu znajduje się ciekawe, bezodpływowe Jezioro Kuźnickie. W zachodniej części leży też część Wału Lwówecko - Rakoniewickiego. Wyróżnia się on przede wszystkim budową geologiczną – tworzą go przemieszczone przez lodowiec starsze utwory plejstoceny, o których świadczą występujące wyspowo pokłady ilów (surowiec dla cegielni) i skupiska wydmy (najwyższa 116 m n. p. m. znajduje się na północ od Lasówek). W tej części terenu, między Goździnem a Narożnikami (3 km na północ od Rakoniewic) leży najwyższy położony punkt powiatu – 119 m n. p. m.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Sytuację demograficzną Powiatu Grodziskiego na tle Województwa Wielkopolskiego prezentuje tabela poniżej (stan na 31 grudnia 2018 roku):

L.p.	Wyszczególnienie	Powiat Grodziski	Województwo Wielkopolskie
1	2	3	4
		w liczbach bezwzględnych	w liczbach bezwzględnych
1	Przyrost naturalny	196	3 657
2	Saldo migracji na pobyt stały	- 11	1 282
3	Liczba kobiet na 100 mężczyzn	100,9	105,5
4	Ludność ogółem, w tym: - w wieku przedprodukcyjnym - w wieku produkcyjnym - w wieku poprodukcyjnym	51 972 11 195 32 163 8 614	3 493 969 675 946 2 121 596 696 427
5	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	61,6	64,7

Opracowano na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu, <https://poznan.stat.gov.pl/dane-o-województwie/powiaty-865/ludnosc-1124/>

Przebieg procesów demograficznych w Powiecie Grodziskim na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia jest odbiciem sytuacji demograficznej w kraju. Przy niewielkim wzroście liczby ludności zauważa się negatywne zjawiska w postaci obserwowanego:

- wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym
- spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, mimo dodatniego przyrostu naturalnego (w 2005 r. – 12 479; w 2010 r. – 11 312; w 2013 r. – 11 059; w 2016 r. – 10 927; w 2018 r. – 11 195)
- niewielkiego spadku liczby osób w wieku produkcyjnym.

Ujemne saldo migracji jest bardzo niepokojącym zjawiskiem, potwierdza ono fakt, że z roku na rok więcej osób opuszcza Powiat, niż przybywa na pobyt stały. Przyczyn takiego stanu należy upatrywać w wyjazdach młodzieży na studia do dużych ośrodków akademickich, która po ich ukończeniu z różnych przyczyn już nie wraca oraz w braku możliwości znalezienia zatrudnienia.

Spółeczeństwo Powiatu Grodziskiego osiągnęło już wskaźnik 16,6% populacji w wieku poprodukcyjnym, co oznacza, że zalicza ono się do społeczeństw, które osiągnęły starość demograficzną. Utrzymujący się trwale wskaźnik spadku urodzeń w niedalekiej przyszłości oznacza mniejszą ilość dzieci w przedszkolach, a w konsekwencji uczniów w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Prognozy demograficzne dla Powiatu w latach 2025 – 2050 przedstawia poniższa tabela:

	Liczba ludności
Rok 2025	52 274
Rok 2030	52 378
Rok 2035	52 189
Rok 2040	51 801
Rok 2045	51 295
Rok 2050	50 702

Opracowano na podstawie: Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050,

Główny Urząd Statystyczny, 2014

RYNEK PRACY

Od wielu lat do podstawowych działów gospodarki funkcjonujących na terenie Powiatu Grodziskiego zalicza się: usługi, handel, rolnictwo, budownictwo oraz przemysł. Analizy statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, że rok 2019 był okresem rekordowo niskiego bezrobocia, którego nie notowano na terenie Powiatu od 10 lat. Na koniec grudnia 2019 roku zarejestrowanych było 763 bezrobotnych, co porównując do stanu z końca grudnia 2018 roku oznaczało zmniejszenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 180 osób.

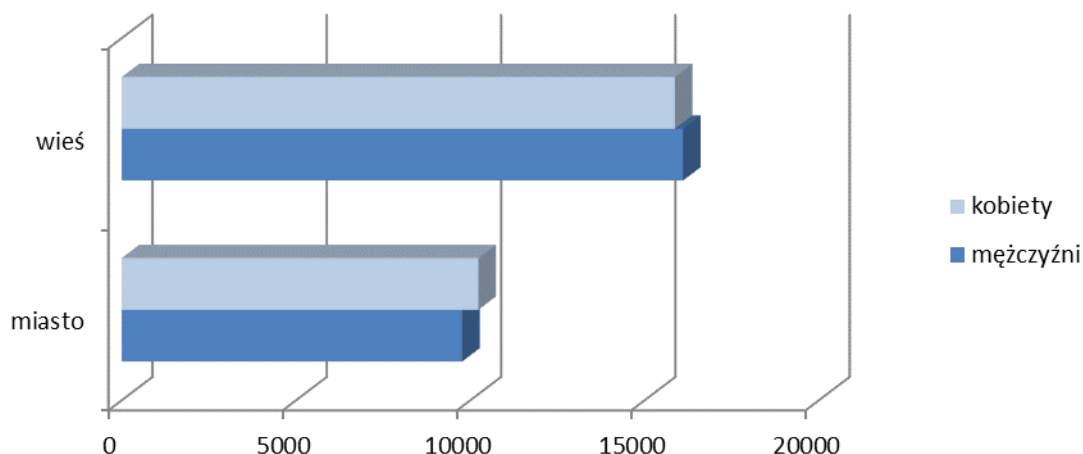
Według danych GUS na dzień 31.12.2018 r. liczba ludności wynosiła 51972 mieszkańców, w tym 25871 mężczyzn i 26101 kobiet. Na jeden kilometr kwadratowy przypada 81 mieszkańców Powiatu. Osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowią ponad 62% ogółu mieszkańców Powiatu.

Tabela nr 1. Ludność Powiatu wg miejsca zamieszkania (stan na koniec 2018r.)

	razem	mężczyźni	kobiety
Ogółem mieszkańcy powiatu	51972 (100%)	25871	26101
Zamieszkali w miastach	19999 (62%)	9767	10232
Zamieszkali na wsi	31973(38%)	16104	15869

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres nr 1. Struktura mieszkańców Powiatu wg miejsca zamieszkania i płci na koniec 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność danego terytorium w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat, oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej. Powiat Grodziski charakteryzuje się wysokim odsetkiem mieszkańców w wieku produkcyjnym (62,5% ogółu mieszkańców Powiatu).

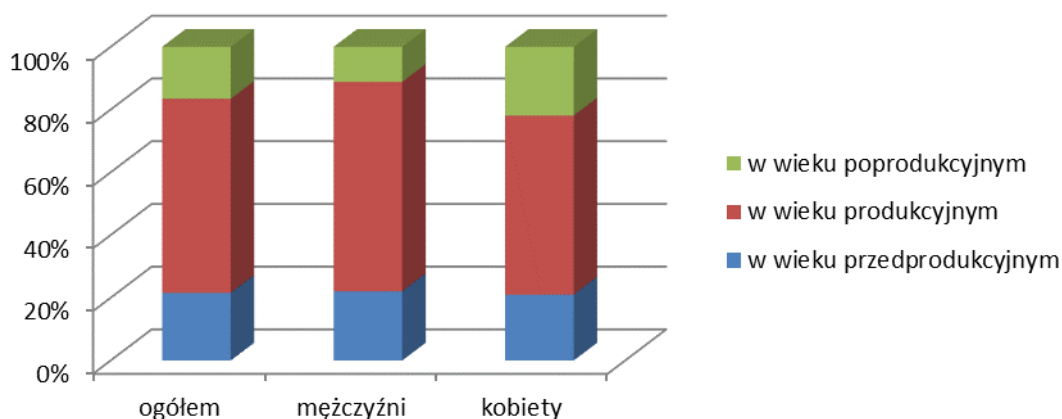
Tabela nr 2. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym – stan na koniec 2018 r.

	razem	wartość %	mężczyźni	kobiety
ogółem mieszkańcy powiatu	51972	100	25871	26101
w wieku przedprodukcyjnym	11195	21,5	5713	5482
w wieku produkcyjnym	32163	61,9	17263	14900
w wieku poprodukcyjnym	8614	16,6	2895	5719

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując powyższe dane można też stwierdzić, że około 38% mieszkańców Powiatu to osoby, których aktualnie nie dotyczy temat podejmowania zatrudnienia ze względu na fakt, iż osiągnęły wiek emerytalny (16,6% mieszkańców - ludność w wieku poprodukcyjnym), bądź są jeszcze zbyt młode by podjąć pracę, a więc reprezentują grupę osób w wieku przedprodukcyjnym (21,5% mieszkańców powiatu). Warto zauważyć, że jest to grupa osób, która w ciągu kilkunastu kolejnych lat będzie wchodziła na rynek pracy, wybierając kierunek kształcenia i ścieżkę edukacyjną, opierając ją także o bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy.

Wykres nr 2. Osoby w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym na koniec 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela nr 3. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym wg gmin – na koniec 2018r.

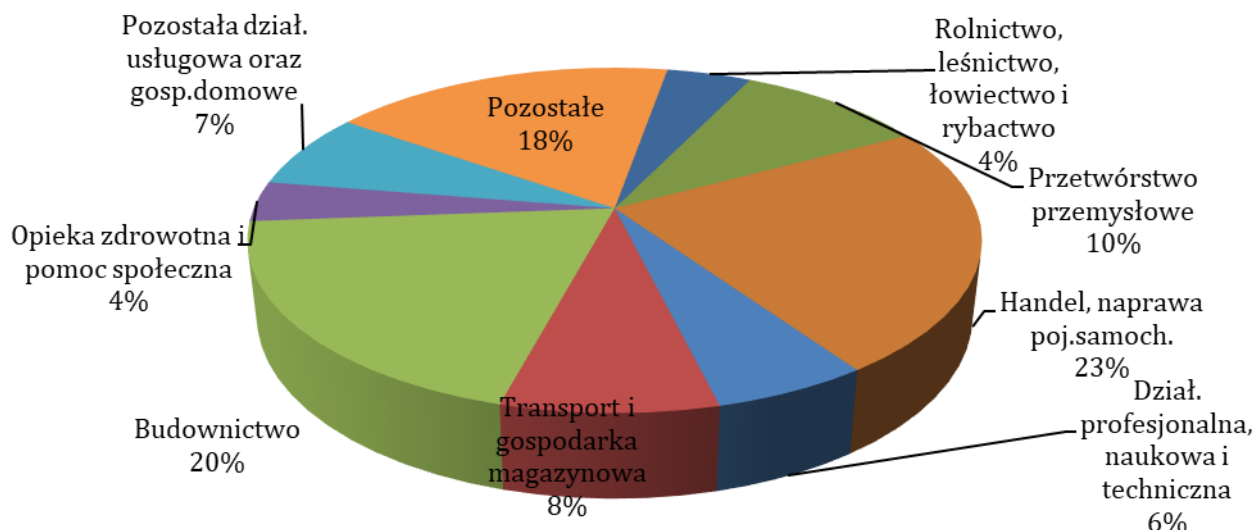
	Grodzisk Wlkp.	Kamieniec	Granowo	Rakoniewice	Wielichowo	razem
ogółem	20001	6698	5127	13268	6878	51972
w wieku przedprodukcyjnym	4151	1464	1143	2993	1444	11195
w wieku produkcyjnym	12421	4121	3153	8196	4272	32163
w wieku poprodukcyjnym	3429	1113	831	2079	1162	8614

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powiat Grodziski różnicowany jest pod kątem liczby ludności w gminach. Największa liczba osób w wieku produkcyjnym zamieszkuje gminy miejsko wiejskie takie jak Grodzisk Wielkopolski (39%) czy też Rakoniewice (25%). Z kolei gminy wiejskie charakteryzują się niższym odsetkiem osób w wieku produkcyjnym, np. Granowo – 10%, Kamieniec – 13%, Wielichowo – 13%.

Na terenie Powiatu Grodziskiego (wg stanu na koniec 2019 roku) działało 5382 podmiotów gospodarki narodowej, zarówno będących własnością prywatną jak i państwową. Największa liczba podmiotów dotyczy sektora handlu detalicznego i hurtowego oraz naprawy pojazdów samochodowych – 23% ogółu podmiotów, budownictwa – 20% oraz przetwórstwa przemysłowego – 10%.

Wykres nr 3. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD w 2019r. (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najbardziej istotny udział w lokalnym rynku pracy ma sektor prywatny (ponad 97% wszystkich podmiotów działa w tym obszarze). Około 4253 podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Tabela nr 4. Struktura podmiotów z podziałem na prywatne i państwowe – na koniec 2019r.

podmioty gospodarki narodowej ogółem*	5382
sektor publiczny - ogółem	109
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	74
sektor publiczny - spółki handlowe	5
sektor prywatny - ogółem	5225
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	4253
sektor prywatny - spółki handlowe	404
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	51
sektor prywatny - spółdzielnie	26
sektor prywatny - fundacje	7
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	133

*W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najliczniejszą grupą podmiotów pod względem liczebności osób w nich pracujących, są mikroprzedsiębiorstwa, czyli firmy zatrudniające mniej niż 10 pracowników. Grupa ta stanowi ponad 95% udziału wszystkich podmiotów funkcjonujących na terenie Powiatu Grodzkiego. Odnotować należy także bardzo niską liczbę firm zatrudniających więcej niż 250 pracowników – takich podmiotów na terenie Powiatu jest tylko 9.

Tabela nr 5. Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg wielkości zatrudnienia – stan na koniec 2019 r.

wielkość zatrudnienia	liczba podmiotów	udział %
0 - 9 osób	5133	95,37

10 - 49 osób	193	3,59
50 - 249 osób	47	0,87
250 - 999 osób	7	0,13
1000 i więcej osób	2	0,04
razem	5382	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wsparcie udzielane przez Powiatowy Urząd Pracy dla przedsiębiorców i pracodawców w związku z pandemią COVID-19.

Począwszy od marca 2020 roku występuje stan niepokoju o sytuację na lokalnym, regionalnym i globalnym rynku pracy. Jest to spowodowane przede wszystkim obostrzeniami społeczno-gospodarczymi, które pojawiły się w związku z epidemią COVID-19.

Urzędowi Pracy powierzono nowe zadania związane z realizacją ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Formy udzielanego wsparcia:

1. Niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców.
2. Niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych.
3. Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych.
4. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.
5. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych.
6. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla kościelnej osoby prawnej.
7. Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż.

ROZMIARY BEZROBOCIA

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (czyli osób zdolnych i gotowych do podjęcia zatrudnienia, które pozostają bez pracy) w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim, w końcu grudnia 2019 r. wyniosła 763 osoby i była niższa o 180 osób w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

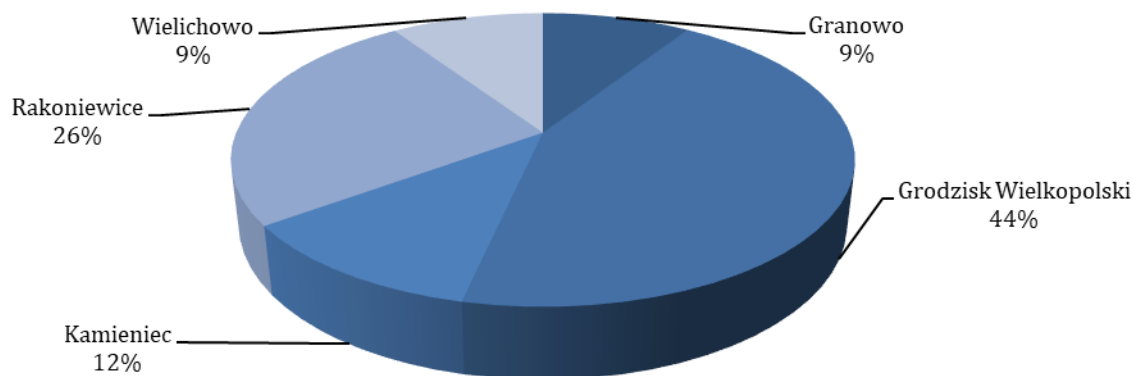
Tabela nr 6. Liczba bezrobotnych w gminach Powiatu Grodzkiego na koniec 2018 i 2019 r.

	Stan na koniec 2018r.	Stan na koniec 2019r.	Wzrost/spadek	
			liczba osób	%
Powiat ogółem	943	763	-180	-19,1%
Granowo	90	70	-20	-2,1%
Grodzisk Wielkopolski	409	338	-71	-7,5%
Kamieniec	115	88	-27	-2,9%
Rakoniewice	236	195	-41	-4,3%
Wielichowo	93	72	-21	-2,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

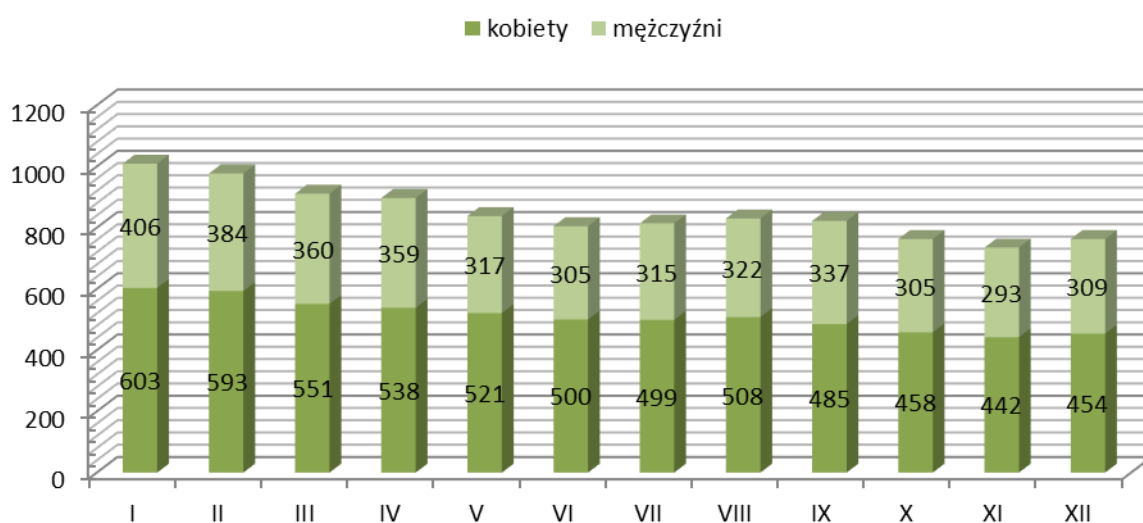
W końcu grudnia 2019 r. we wszystkich gminach odnotowano spadek liczby osób zarejestrowanych.

Wykres nr 4. Osoby bezrobotne z podziałem na gminy - stan na koniec 2019r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Wykres nr 5. Liczebność osób bezrobotnych wg płci w 2019r.

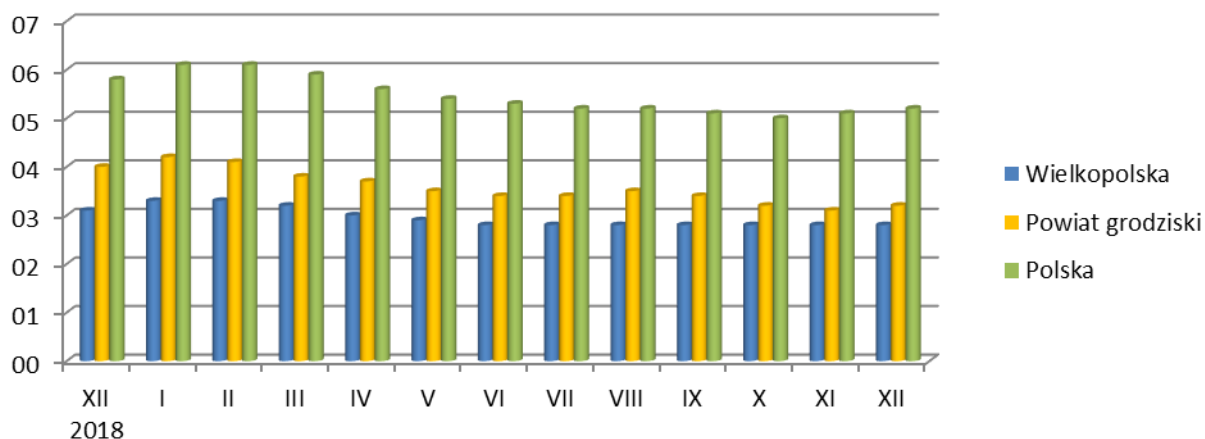

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Zarówno w ostatnim roku, jak też w latach poprzednich, liczba bezrobotnych kobiet przewyższa liczbę bezrobotnych mężczyzn. Ma to związek przede wszystkim z większym obciążeniem kobiet obowiązkami rodzinnymi w szczególności opieką nad małoletnimi dziećmi. Analizując także dane o oferowanych na terenie Powiatu stanowiskach pracy, można zaobserwować znaczną liczbę stanowisk, które nie cieszą się powodzeniem wśród szukających pracy kobiet.

Stopa bezrobocia (czyli przedstawiana w procentach relacja między liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych, a liczbą osób aktywnych zawodowo) na koniec 2019 r. kształtowała się na poziomie 3,2%. Rok 2018 zakończyliśmy stopą bezrobocia na poziomie 3,9%. Oznaczało to dalsze utrzymanie się trendu spadkowego i redukcję stopy bezrobocia o 0,6%. W odniesieniu do danych na koniec 2017 r., odnotowano spadek o 1,1 punktu procentowego. W Województwie Wielkopolskim stopa bezrobocia osiągnęła poziom 2,8%, a w Polsce – 5,2%. W ościennych powiatach stopa bezrobocia na koniec grudnia 2019 r. kształtowała się następująco: Powiat Wolsztyński 1,6%, Powiat Kościański 2,7%, Powiat Nowotomyski 2,0%, Powiat Poznański 1,1%.

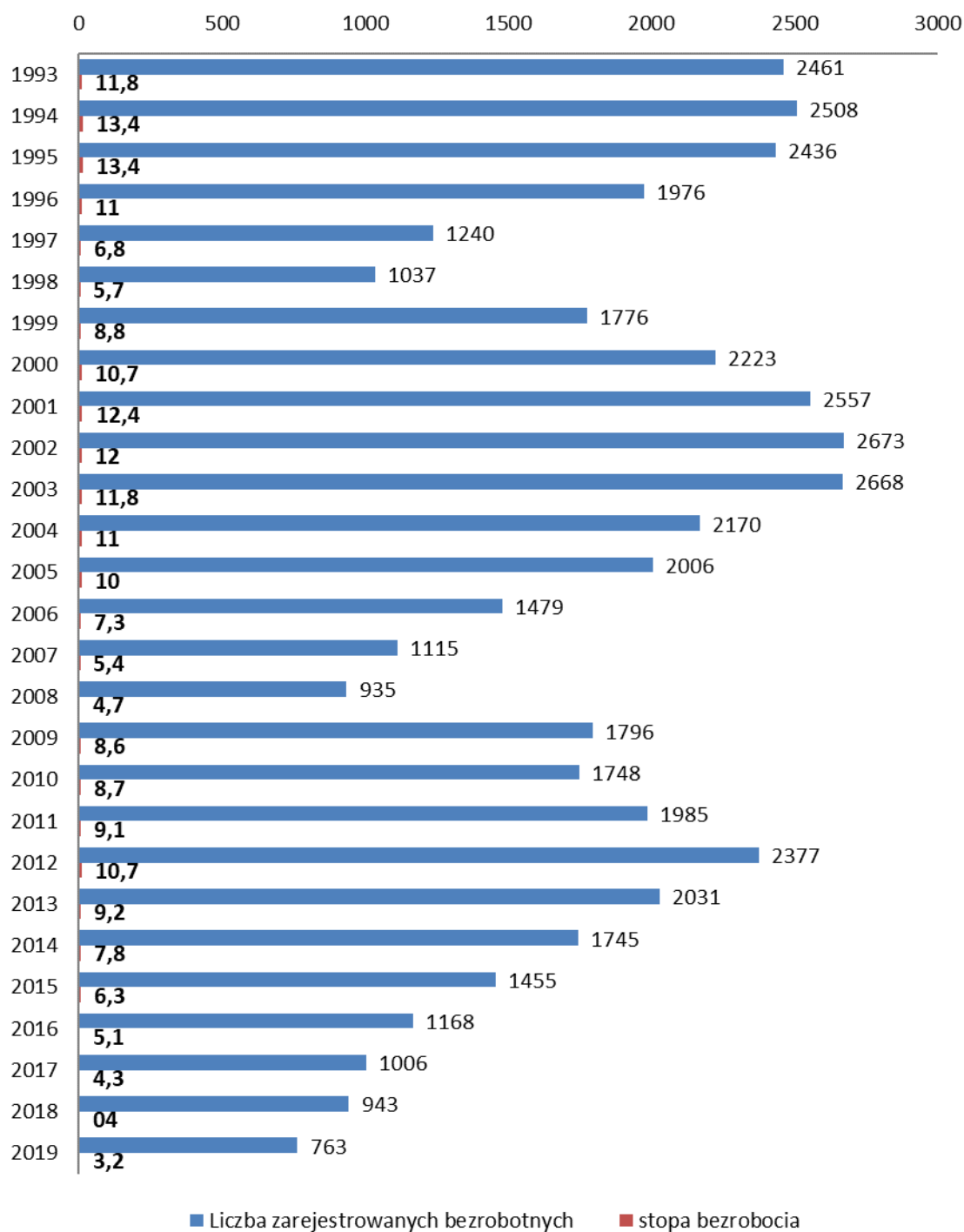
Wykres nr 6. Stopa bezrobocia w powiecie grodzkim, Wielkopolsce i Polsce – na koniec 2018 r. i w roku 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie biuletynu informacyjnego WUP Poznań.

Poziom bezrobocie w Powiecie Grodziskim w latach 1992 – 2019 utrzymywał się na zróżnicowanym poziomie. Rok 2019 był kolejnym okresem, w którym zaobserwować można systematyczny spadek liczby osób zarejestrowanych. Nigdy wcześniej nie odnotowano podobnych wartości dotyczących liczby osób bezrobotnych. Najniższa dotąd rejestrowana liczba bezrobotnych wystąpiła w 2008 r. – wówczas na koniec roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało 935 osób, przy stopie bezrobocia 4,7% (należy jednak zauważyć, że w tamtym okresie stosowano inny przelicznik stopy bezrobocia).

Wykres nr 7. Stopa bezrobocia oraz liczba osób zarejestrowanych na koniec lat 1992-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie biuletynu informacyjnego WUP Poznań.

Tabela nr 6. Wybrane kategorie bezrobotnych na koniec 2018 r. i 2019 roku.

	Liczba bezrobotnych na koniec XII 2018r.	%	Liczba bezrobotnych na koniec XII 2019r.	%
	943	100	763	100
Kobiety	557	59,1	454	59,5
Osoby z prawem do zasiłku	212	22,5	172	22,5
Zamieszkali na wsi	600	63,6	485	63,6
Osoby do 30 roku życia	299	31,7	223	29,2
Długotrwale bezrobotni	361	38,3	305	40,0
Osoby powyżej 50 roku życia	225	23,9	203	26,6
Bez kwalifikacji zawodowych	264	28,0	205	26,9
Bez doświadczenia zawodowego	136	14,4	99	13,0
Niepełnosprawni	103	10,9	76	10,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Odsetek bezrobotnych kobiet kształtował się na poziomie 59,5%, i mimo wzrostu o 0,4 % nadal utrzymywał się na poziomie niższym niż średnia dla Wielkopolski (60,4%). Porównując do roku poprzedniego tj. 2018, odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy) o 1,7%. O ile odsetek osób do 30 roku życia spadł z poziomu 31,7% do 29% (odpowiadało to liczbie 77 bezrobotnych), o tyle w przypadku grupy osób po 50 roku życia zauważyć można było wzrost liczebności o 2,7%. Na koniec roku 2019 ustalone prawo do zasiłku miały 172 osoby, co stanowiło (analogicznie jak w roku poprzednim) 22,5% ogółu bezrobotnych.

Tabela nr 7. Struktura wieku osób bezrobotnych na koniec 2018 i 2019 roku.

	Liczba osób bezrobotnych na koniec 2018r.	%	Liczba osób bezrobotnych na koniec 2019r.	%
	943	100	763	100
18-24 lat	149	15,8	120	15,7
25-34 lat	296	31,4	210	27,5
35-44 lat	198	21,0	161	21,1
45-54 lat	150	15,9	133	17,4
55-59 lat	97	10,3	96	12,6
60 lat i więcej	53	5,6	43	5,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

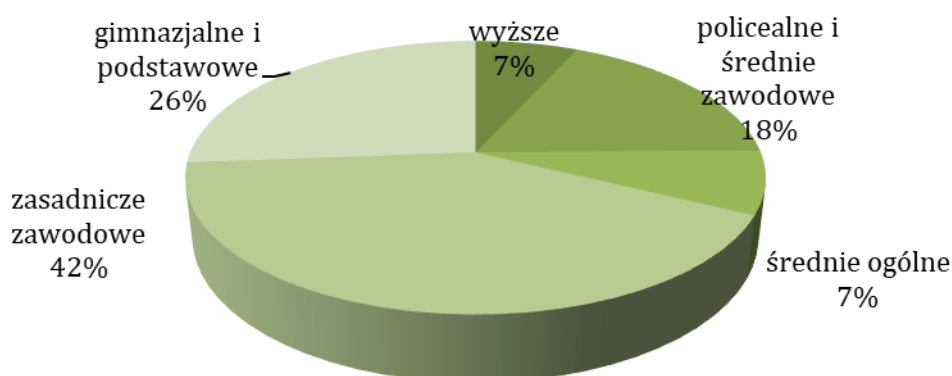
Największą liczebnie grupę osób wśród bezrobotnych stanowią osoby bezrobotne w wieku 25 – 34 lat – stan na koniec 2019 r. 210 osób. Mimo, że ich odsetek na koniec 2019 roku był niższy niż w latach poprzednich (2019 r. - 27,5%, 2018r. – 31,4%, 2017r. -30,1%), jest to tradycyjnie najbardziej istotna ilościowo grupa osób bezrobotnych. Obserwujemy, że często są to osoby wykształcone, posiadające już doświadczenie zawodowe, jednakże nie zawsze profil ich wykształcenia czy też posiadane kwalifikacje odpowiadają potrzebom lokalnych pracodawców. Pojawiają się także młode kobiety, które mają ograniczone

możliwości poszukiwania pracy ze względu na wychowywanie dzieci do lat 6, a rejestracja w urzędzie pracy umożliwia zgłoszenie ich do ubezpieczenia zdrowotnego.

Szanse na rynku pracy zależą w dużej mierze od poziomu i rodzaju kwalifikacji. Im niższe wykształcenie i im węższe przygotowanie zawodowe, tym większe zagrożenie bezrobociem. Wyższy poziom wykształcenia to większy wybór ciekawych i rozwijających stanowisk pracy, ale także duża mobilność na rynku pracy i szansa zdobycia zatrudnienia nie tylko na lokalnym rynku pracy.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim dominują osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Stanowią one 42% ogółu bezrobotnych. Należy zwrócić uwagę, że prezentowane dane dotyczą stanu na koniec roku 2019. Ma to związek z tym, że osoby posiadające wykształcenie zawodowe pracujące sezonowo w budownictwie lub w przemyśle przetwórczym często rejestrują się w okresie jesienno-zimowym, a w miesiącach wiosennych podejmują dalsze zatrudnienie. Drugą, co do liczności grupą, są osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (26%). Osoby te mają ograniczone możliwości podejmowania zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Ich umiejętności nie są dostosowane do oczekiwań pracodawców, a ze względu na niską motywację do podnoszenia kwalifikacji, nie szukają możliwości udziału w szkoleniach zawodowych. Podobnie można oceniać bezrobotnych z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym – stanowiących 18% ogółu bezrobotnych, dla których problem pozostania bez zatrudnienia wynika przede wszystkim z niedostosowania do oczekiwań lokalnych pracodawców, ale także niespełnionymi oczekiwaniami dotyczącymi braku ofert pracy, które sprostają ich oczekiwaniom. Na koniec 2019 r. odnotowano w ewidencji bezrobotnych 52 osoby z wykształceniem wyższym. Byli to najczęściej absolwenci kierunków takich jak: administracja, bezpieczeństwa wewnętrzne, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, specjaliści do spraw logistyki.

Wykres nr 8. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych wg stanu na koniec grudnia 2019 r.

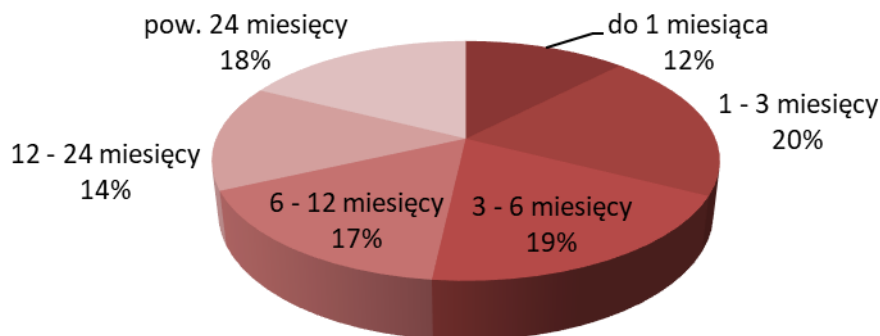

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Obserwacje dotyczące ruchu bezrobotnych pokazują, że poziom wykształcenia nie jest jedynym, kluczowym czynnikiem decydującym o powodzeniu bezrobotnego na rynku pracy. Często okazuje się, że im dłuższy okres pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych, tym niższa motywacja do poszukiwania pracy i jej podejmowania.

Na koniec 2019 r. najliczniejsza była grupa osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy, były to 154 osoby, tj. 20% ogółu. Takie osoby są zwykle bardzo aktywne na rynku pracy, nawiązują liczne kontakty z lokalnymi pracodawcami. Natomiast bezrobotni dłużej niż 24 miesiące, stanowiący 18% wszystkich bezrobotnych (134 osoby), cechowali się zwykle większą biernością i oddaleniem od rynku pracy.

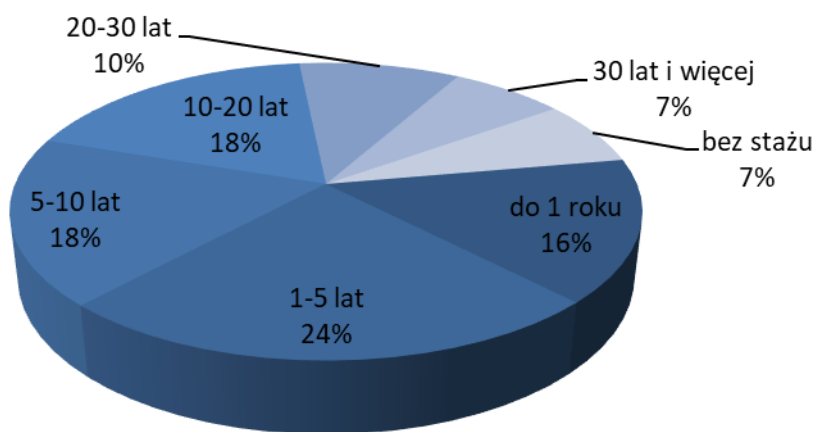
Wykres nr 9. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy - na koniec 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Pracodawcy zwracają uwagę na posiadane doświadczenie zawodowe, umiejętności zawodowe i interpersonalne, ukończone szkolenia zawodowe oraz oceniają motywację kandydatów do pracy, a także ich chęć do podnoszenia swoich kwalifikacji. Wśród osób rejestrujących się odnotowaliśmy zarówno osoby z doświadczeniem powyżej 30 lat pracy – było ich 53, tj. 7% ogółu zarejestrowanych, jak i osoby bez jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego (54 bezrobotnych, 7% ogółu).

Wykres nr 10. Struktura bezrobotnych według doświadczenia zawodowego - na koniec 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

W grudniu 2019 r. stopa bezrobocia w Powiecie Grodziskim była wyższa o 0,4% niż stopa bezrobocia w Województwie Wielkopolskim i wynosiła 3,2%. W porównaniu ze stopą bezrobocia w całej Polsce, stopa bezrobocia w Powiecie Grodziskim była niższa o 2%.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zmniejszyła się w skali roku o 180 osób. Z analizy powyższych danych wynika, że bezrobocie na terenie Powiatu Grodziskiego utrzymywało się nadal w fazie spadkowej.

Rok 2020 rozpoczynaliśmy bezrobociem na poziomie - 763 osoby zarejestrowane, posiadające status osoby bezrobotnej. Analizy statystyczne pokazują, że rok 2019 był okresem rekordowo niskiego bezrobocia, którego nie notowano na terenie Powiatu od 10 lat. Jak wspomniano na koniec grudnia 2019 roku zarejestrowanych było 763 bezrobotnych, co porównując do stanu z końca grudnia 2018 roku oznacza zmniejszenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 180 osób.

Pomimo najlepszych od lat wskaźników, żyjemy obecnie w stanie niepokoju o sytuację na lokalnym, regionalnym i globalnym rynku pracy. Jest to spowodowane przede wszystkim obostrzeniami społeczno-gospodarczymi, które pojawiły się w związku z panującą epidemią COVID-19.

Wydaje się mało prawdopodobne utrzymanie obecnego, stosunkowo niskiego poziomu bezrobocia. Prognozowana przez analityków trudna sytuacja na rynku pracy może wpłynąć negatywnie na sytuację zatrudnieniową w Powiecie Grodziskim. Szczególnie istotna jest kondycja ekonomiczna lokalnych przedsiębiorców, gdyż to od niej uzależniona jest sytuacja na rynku pracy, która przekłada się na liczebność

osób bezrobotnych. W ewidencji osób bezrobotnych w Powiecie Grodziskim w końcu grudnia 2020 roku pozostawało 929 osób. W porównaniu do grudnia 2019 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wzrosła o 166.

Tabela nr 8. Porównanie wskaźników bezrobocia - XII. 2019 rok oraz XII. 2020 rok.

Wybrane kategorie osób bezrobotnych	Liczba bezrobotnych na koniec XII.2019	%	Liczba bezrobotnych na koniec XII.2020	%
Ogółem	763	100,0	929	100,0
Kobiety	454	59,5	561	60,4
Osoby z prawem do zasiłku	172	22,5	173	18,6
Zamieszkali na wsi	485	63,6	601	64,7
Osoby do 25 roku życia	120	15,7	148	15,9
Długotrwale bezrobotni	305	40,0	374	40,3
Osoby powyżej 50 roku życia	203	26,6	226	24,3
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	205	26,9	280	30,1
Osoby bez doświadczenia zawodow.	99	13,0	122	13,1
Niepełnosprawni	76	10,0	86	9,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01

Jak wynika z powyższych zestawień pogarsza się sytuacja na lokalnym rynku pracy.

Najważniejsze dla lokalnego rynku pracy jest to, że żaden zakład pracy, działający na terenie Powiatu Grodziskiego, nie zgłosił w skali całego 2020 roku zamiaru dokonywania zwolnień grupowych.

Od lat celem Powiatowego Urzędu Pracy jest szybkie reagowanie na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw, które są kreatorami miejsc pracy i dostosowywanie do ich potrzeb oferty współpracy. Rozumiemy trudną sytuację lokalnych pracodawców, staramy się ich wspierać i doradzać najbardziej optymalne formy wsparcia.

Jako jednostka mająca bezpośredni kontakt z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, Urząd Pracy dąży do zacieśniania współpracy z pracodawcami, z którymi współdziała stale oraz pozyskania nowych, którzy będą w stanie zaoferować wolne miejsca pracy. Wszyscy liczą na to, że nadchodzący kryzys uda się wspólnie jak najwcześniej zażegnać, by stymulować lokalny rynek pracy do dalszego rozwoju z pożytkiem zarówno dla pracodawców jak i osób poszukujących zatrudnienia.

ROLNICTWO

Powiat Grodziski należy do powiatów o przewadze funkcji rolniczej. Świadczy o tym struktura zamieszkania ludności, użytkowanie gruntów, co przedstawiają poniższe zestawienia (stan na 31.12.2018 r.):

	Ludność ogółem	Ludność na wsi	Powierzchnia ogółem w ha	Użytki rolne w ha
Powiat Grodziski	51 972	31 973	64 187	44 947

L.p.	Wyszczególnienie	Powiat Grodziski	Województwo Wielkopolskie
		w ha	w ha
1	2	3	4

1	Powierzchnia ogólna	64 187	100%	2 982 650
2	Użytki rolne razem, w tym:	46 044	71,73%	1 760 003
	Grunty orne	36 168	55,82%	1 500 429
	Sady	327	0,50%	10 802
	Łąki	7 402	11,53 %	} 233 842
	Pastwiska	976	1,52 %	
	Inne użytki	1 170	1,82%	
3	Lasy i grunty leśne	15 694	24,45%	789 318
4	Pozostałe	2 853	4,44%	44 014

Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wielkopolskim oraz Rocznika Statystycznego Rolnictwa 2016

Warunki przyrodniczo – klimatyczne sprzyjają produkcji rolnej. Dominują gleby średnio dobre i średniej jakości. Wskaźnik waloryzacji przestrzeni produkcyjnej jest dość wysoki – wynosi 66,1 i jest wyższy od wartości wskaźnika dla Województwa (63,4) (wskaźnik waloryzacji jest to punktowa ocena poszczególnych elementów środowiska /gleba, rzeźba terenu, warunki wodne/ i stanowi podstawę określenia jakości obszaru rolniczego).

OCHRONA PRZYRODY

Przyroda w Powiecie Grodziskim to głównie monokulturowe zbiorowiska intensywnych upraw rolnych.

Ciekawe i zróżnicowane skupiska roślinności można zobaczyć w parkach wiejskich oraz podworskich, których jest 29 na tym terenie. To właśnie w parkach należy szukać pomnikowych drzew.

Interesujące wśród nich są dęby w Kamieńcu, szereg drzew w Ruchocicach i Ujeździe, okazy egzotyczne: cypryśnik błotny w Kotowie i miłorząb japoński w Parzęczewie.

Najgrubsze drzewo Powiatu Grodziskiego znajduje się poza terenami parkowymi. Jest nim dąb o obwodzie pnia 660 cm, który rośnie przy jednym z gospodarstw w Czarnej Wsi (4 km na zachód od Grodziska Wielkopolskiego).

W gminach Powiatu poddano pod ochronę 158 obiektów jako pomniki przyrody, które występują jako pojedyncze drzewa, grupy drzew lub aleje oraz 86,6 ha terenów bagiennych jako użytki ekologiczne. Na terenie Powiatu Grodziskiego znajdują się obszary Natura 2000 – Wielki Łęg Obrzański (Gminy: Rakoniewice, Wielichowo i Kamieniec) oraz niewielkie fragmenty obszaru Barłóżnia Wolsztyńska (Gmina Rakoniewice) i Dolina Mogielnicy (Gmina Grodzisk Wielkopolski).

Powiat jest bogaty w zalesienia, co prawda nierównomiernie. Lasy występują wyspowo, a największe powierzchnie zajmują jedynie w zachodniej części Powiatu. W Gminie Granowo prawie ich brak, natomiast lesistość Gminy Rakoniewice wynosi ponad 50%.

W rejonie Woźnik występują wartościowe przyrodniczo lasy liściaste typu grądu, olesu i łęgu. Powierzchnia lasów w Powiecie Grodziskim wynosi 15 636,17 ha.

Obecna lesistość Powiatu wynosi 23,7% jest niższa od poziomu średniej krajowej (29,4% i średniej województwa 25,7%).

W Powiecie funkcjonuje jedenaście obwodów łowieckich o łącznej powierzchni 60 621 ha.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W Powiecie Grodziskim na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat w zakresie wyposażenia poszczególnych obszarów w obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej odnotowano znaczną poprawę.

Wodociągi i kanalizacja

Wyszczególnienie	Sieć w km		Przylączy do budynków mieszkalnych w szt.		Ludność w miastach korzystająca z sieci		Ścieki odprowadzane w dm ³
	wodociągi rozdzielcze	kanalizacja	wodociąg	kanalizacja	wodociąg	kanalizacja	
Województwo	32 590,7	14 721,5	597 321	364 129	1 858 362	1 746 748	118 743
Powiat Grodziski	563,2	205,0	9 777	5 597	17 995	18 440	1 654

Opracowano na podstawie: Bank Danych Lokalnych, GUS 2018, stan na 31.12.2018 r.

Istniejące na terenie Powiatu oczyszczalnie ścieków obsługują 56,1 % mieszkańców Powiatu. Oznacza to, że pozostała część mieszkańców korzysta z indywidualnych zbiorników gromadzenia ścieków. Stwarza to zagrożenie niekontrolowanego przedostawiania się zanieczyszczeń do gleby i wody.

Powiat Grodziski charakteryzuje się w porównaniu z powiatami ościennymi mniejszą produkcją odpadów przemysłowych i niebezpiecznych oraz mniejszą ilością wytwarzanych odpadów komunalnych.

Wiąże się to z tym, że na terenie Powiatu brak jest intensywnego przemysłu, natomiast mniejsza ilość odpadów komunalnych wiąże się z mniejszą liczbą ludności zamieszkującej Powiat Grodziski niż powiaty ościenne.

Na terenie Powiatu Grodziskiego wytwarzanych jest obecnie 14 300 ton zmieszanych odpadów komunalnych rocznie.

Ze względu na długoletnie zaniedbania w ochronie środowiska i ograniczenia funduszy zachodzi potrzeba wyboru priorytetów przy formułowaniu celów ochrony środowiska, tworzeniu harmonogramów i finansowaniu odpowiednich zadań.

Energetyka

Wyszczególnienie			odbiorcy			zużycie (w ciągu roku)		
						w MWh	na 1 odbiorcę w kWh	na 1 mieszkańca w kWh
Powiat Grodziski		2005		6 216		13 207	2 124,7	707,6
		2010		6 431		14 700	2 285,8	771,6
		2013		6 628		14 842	2 239,3	775,2
		2016		6 847		15 036	2 624,0	752,5
		2018		7 469		15 992	2 617,4	800,39

Opracowano na podstawie: Bank Danych Lokalnych, GUS 2018

Sieć przesyłowa energii elektrycznej na terenie Powiatu jest siecią napowietrzną, co stwarza zagrożenie zwiększonej awaryjności na skutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Sieć gazowa

Sieć gazową, odbiorców i zużycie gazu w gospodarstwach domowych w miastach Powiatu przedstawia poniższe zestawienie:

Powiat Grodziski	Sieć rozdzielcza w m	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	Odbiorcy gazu	Zużycie gazu w tys. m³
2006	459 519	5 583	7 153	12 106,10
2010	494 052	5 546	8 002	12 903,60
2013	452 881	6 259	8 706	11 952,60
2016	459 219	7 458	9 110	11 308,60
2018	476 094	8 268	11 130	bd

Opracowano na podstawie: Bank Danych Lokalnych, GUS 2018, stan na 31.12.2018 r.

Powiat Grodziski w ponad 80% jest zgazyfikowany. Część sieci gazowej zakładanej w latach 80. jest stalowa. W nowych przyłączach gazu stosowana jest technologia zapewniająca

pięćdziesięcioletni okres trwałości urządzeń przesyłowych. Ważną rzeczą w zapewnieniu ciągłości przesyłu gazu jest dwustronne zasilanie stacjami drugiego stopnia. Dla rozwoju Powiatu ważnym argumentem w tym zakresie jest możliwość zapewnienia każdemu inwestorowi nieograniczonej ilości gazu.

W ostatnich latach odkryto na terenie Powiatu Grodziskiego złoża gazu i rozpoczęto ich eksploatację.

Mieszkalnictwo

Mieszkalnictwo Powiatu Grodziskiego w ostatnim dziesięcioleciu przeżywa rozwój. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w 2010 roku ogółem wynosiły 13 451 mieszkań, 58 201 izb. Natomiast w 2018 r. było 14 990 mieszkań i 66 535 izb.

W 2018 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m² wynosiła 94,0 (województwo – 81,5). Liczba osób na 1 mieszkanie to 3,47 (województwo – 2,84), a liczba osób na 1 izbę to 0,78 (województwo – 0,70).

Wybrane mierniki w zakresie mieszkań oddanych do użytku w roku 2018 przedstawia poniższe zestawienie:

	Mieszkania	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie
	ogółem	ogółem		
Powiat Grodziski	266	106,1	4,44	3,47
Województwo Wielkopolskie	19 883	94,0	4,05	2,84

Opracowano na podstawie: Bank Danych Lokalnych, GUS 2018, stan na 31.12.2018 r. oraz danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu, www.poznan.stat.gov.pl/dane-o-wojewodztwie/powiaty

Komunikacja

Przez Powiat Grodziski przebiegają ważne szlaki komunikacyjne dla ruchu samochodowego, takie jak:

- droga krajowa nr 32 Zielona Góra - Poznań, stanowiąca dojazd do drogi ekspresowej S5
- droga wojewódzka nr 308 Nowy Tomyśl - Grodzisk Wielkopolski - Kościan, stanowiąca dojazd do autostrady A2,
- droga wojewódzka nr 305 Nowy Tomyśl - Wolsztyn, stanowiąca dojazd do autostrady A2,
- droga wojewódzka nr 312 Rakoniewice - Wielichowo - Czaczy,
- prawie 260 km dróg powiatowych, w tym o bardzo dużym znaczeniu gospodarczym:
 - * droga powiatowa nr 2723P Opalenica - Grodzisk Wielkopolski,
 - * droga powiatowa nr 2755P Boruja Kościelna - Rakoniewice,
 - * droga powiatowa nr 3577P Grodzisk Wielkopolski - Wielichowo,
 - * droga powiatowa nr 3593P Wielichowo - Kamieniec,
 - * droga powiatowa nr 3807P Wolsztyn - Wielichowo.

Powiat Grodziski administruje siecią dróg o łącznej długości 270,45 km, w tym 35,59 km dróg gruntowych.

Podział dróg w zależności od rodzaju nawierzchni przedstawia poniższe zestawienie:

Drogi powiatowe: /stan na 31.12.2020r./

Lp.	Gmina	Ogółem w km	Utwardzone w km	Gruntowe w km
1.	Granowo	35,32	30,59	4,73
2.	Kamieniec	53,69	49,12	4,57
3.	Grodzisk Wlkp.	58,37	50,33	8,04
4.	Rakoniewice	74,62	61,43	13,19
5.	Wielichowo	48,44	43,38	5,06
	Razem	270,45	234,86	35,59

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

EDUKACJA

Powiat Grodziski jest organem prowadzącym dla szkół ponadpodstawowych: Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego, Zespołu Szkół Technicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, w którego strukturze znajduje się Technikum oraz Szkoła Branżowa I Stopnia oraz Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.

W wyniku reformy oświaty trzyletnie licea ogólnokształcące i czteroletnie technika zostały przekształcone w czteroletnie licea i pięcioletnie technika.

Liceum Ogólnokształcące to szkoła przygotowująca do dalszych etapów edukacji, studiów licencjackich i magisterskich oraz szkół policealnych. Szkoły w Zespole Szkół Technicznych umożliwiają zdobycie kwalifikacji w różnych zawodach. Oferta kształcenia zawodowego jest bardzo bogata i różnorodna.

W 2016 r. powstało Centrum Kształcenia Praktycznego wchodzące w skład Zespołu Szkół Technicznych, a od 1 września 2019 r. dzięki oddaniu do użytkowania nowoczesnego budynku szkoła otrzymała dodatkową lokalizację przy ul. Nowy Świat.

W Technikum funkcjonują następujące kierunki kształcenia: technik budownictwa, technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik ekonomista, technik elektryk, technik informatyk, technik logistyk, technik mechanik, technik mechatronik, technik organizacji reklamy, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik hotelarstwa, technik rolnik, technik robót wykończeniowych. W Branżowej Szkole I Stopnia uczniowie mają status młodocianego pracownika tzn. praktyki zawodowe odbywają u pracodawców na terenie całego Powiatu Grodziskiego i powiatów ościennych. Część oddziałów to klasy jednorodne, w których uczniowie kształcą się w następujących zawodach robotniczych: fryzjer, kucharz, mechanik pojazdów samochodowych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, sprzedawca. Pozostałe to klasy wielozawodowe, w których uczniowie na mocy porozumień realizują kształcenie w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych w szkołach prowadzonych przez inne jednostki samorządu terytorialnego oraz klasy specjalne, do których uczęszczają uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego to szkoła o wieloletniej tradycji kształcenia i wychowania. Młodzież kształci się w klasach o rozszerzonym programie nauczania z przedmiotów humanistycznych, ścisłych i przyrodniczych.

W obu szkołach realizowane są zajęcia dodatkowe, istnieją koła zainteresowań, działają szkolne kluby sportowe. Szkoły realizują różne projekty edukacyjne w ramach programu Erasmus + i w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Współpracują z poznańskimi uczelniami wyższymi: Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu, Wyższą Szkołą Komunikacji i Zarządzania, Wyższą Szkołą Handlu i Usług, Wyższą Szkołą Bankową. Bardzo prężnie rozwija się współpraca międzynarodowa między szkołami prowadzonymi przez Powiat Grodziski a szkołami w Niemczech, Ukrainie, Rosji, Wielkiej Brytanii i Francji a w ramach Erazmusa + z Hiszpanią i Włochami.

Problemem oświaty w Powiecie Grodziskim jest niedoszacowana subwencja oświatowa i konieczność przeznaczania corocznie coraz większych środków finansowych na funkcjonowanie oświaty z budżetu powiatu.

Wszystkie szkoły posiadają dostęp do szybkiego Internetu, sprzęt multimedialny, tablice interaktywne i inne oprzyrządowania IT umożliwiające kształcenie zdalne. Funkcjonuje Grodziska Hala Sportowa oraz kompleks boisk ze sztuczną nawierzchnią i bieżnią lekkoatletyczną. Planowana jest budowa sali gimnastycznej i kompleksu boisk przy nowo powstałym budynku Zespołu Szkół Technicznych przy ulicy Nowy Świat. Poprawa bazy szkół, dobrze przygotowana kadra (80% nauczycieli posiada status nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego) wpływa na poprawę jakości kształcenia i osiągnięte wyniki.

Oprócz szkół placówką oświatową prowadzoną przez Powiat jest Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna. Swoim działaniem obejmuje ona populację dzieci i młodzieży powyżej 10 tys. prowadząc działania

diagnostyczne i terapeutyczne w tym badania i terapię dzieci niesłyszących i słabosłyszących oraz niewidzących i słabowidzących.

Poradnia jest placówką publiczną, która oferuje bezpłatne usługi przeznaczone dla dzieci od urodzenia mieszkające w naszym Powiecie oraz dla dzieci i młodzieży uczącej się na terenie Powiatu Grodziskiego.

W Poradni prowadzona jest diagnostyka dzieci oraz zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne i psychoterapeutyczne. Organizowane są grupy wsparcia, szkolenia, warsztaty i konsultacje dla rodziców, dzieci i młodzieży oraz pracowników oświatowych.

Placówka dysponuje specjalistami w dziedzinie pedagogiki, psychologii, doradztwa zawodowego, logopedii, tyflopedagogiki, surdopedagogiki i socjoterapii. Jest również prowadzona diagnoza i terapia Biofeedback EEG.

KULTURA, SPORT I REKREACJA

Na terenie Powiatu Grodziskiego funkcjonuje 13 bibliotek i ich filii. Księgozbiór zgromadzony w ramach bibliotek Powiatu wynosi 201,1 tys. woluminów.

Główną placówką kulturalną jest mieszczące się w Grodzisku Wielkopolskim Centrum Kultury „Rondo”. Dzieci, młodzież oraz dorośli mogą uczestniczyć w zajęciach koła plastycznego, grupy teatralnej „Arlekin”, Grodziskiej Orkiestry Dętej, baletu, brydża, tańca towarzyskiego, studium piosenkarskiego i zumbi. Ponadto działa tu zespół Tańca Ludowego „Cybinka” i Grodziski Chór „Ottimo”. Co pewien czas do grodziskiej placówki są zapraszane gwiazdy polskiej estrady, których występy gromadzą pokaźną widownię zarówno w CK „Rondo”, parku miejskim, jak i w Grodziskiej Hali Sportowej.

Miasto Grodzisk Wielkopolski co roku organizuje „Grodziskie Piwobranie”, połączone z Półmaratonem Słowaka. W Wielichowie corocznie odbywa się Święto Pieczarki, na którym spotykają się przedstawiciele branży pieczarkarskiej z całej Polski.

Na naszym terenie działają dwie orkiestry dęte: w Grodzisku Wielkopolskim oraz Rostarzewie.

W Grodzisku Wielkopolskim znajduje się Muzealna Izba Tradycji Ziemi Grodziskiej, gdzie zgromadzono wiele eksponatów związanych z rzemiosłem, browarnictwem oraz militariami, a także historią. Ponadto w Rakoniewicach znajduje się Wielkopolskie Muzeum Pożarnictwa ze zbiorami związanymi z działalnością ochotniczych straży pożarnych.

Na terenie wszystkich gmin Powiatu działają m. in. ludowe zespoły śpiewacze: „Grodziszczanki”, „Jabłonianie”, „Granowianie”, „Zdrojowianie”, „Zgoda”, „Wilkowianie”, chór „Wielisław”, „Biesiada”, chór „Nuta w Nutę”, zespół muzyczny – wokalny „Takie Chłopaki” i kabaret „To My”.

W Grodzisku Wielkopolskim znajduje się stadion – należący do hotelu „Rodan Groklin”. W sportowy kompleks wchodzi też korty tenisowe oraz zaplecze hotelowo - rehabilitacyjne. Prócz K.S. „Dyskobolia” działają też kluby: Towarzystwo Sportowe Gminy Kamieniec, „Sokół” Rakoniewice i Towarzystwo Sportowe „Orzeł” w Granowie, „Orzeł” w Rostarzewie oraz Ludowy Klub Piłkarski „Pieczarka” w Wielichowie, Ludowy Klub Sportowy Inter Zdrój, Klub Sportowy Obra w Śniatach, uczniowskie kluby sportowe w Grodzisku Wielkopolskim i Kąkolewie, Stowarzyszenie Grodziski Klub Biegacza, UKS Smoki Rakoniewice, KS Piast Jabłonna, Grodziska Akademia Piłkarska. Od 2006 r. organizowana jest duża impreza sportowa „Półmaraton Słowaka”, w którym corocznie bierze udział coraz większa liczba biegaczy. Kolejną imprezą biegową zyskującą dużą popularność jest „Dycha Drzymały”. Grodziskie Stowarzyszenie Sportowe jest organizatorem Międzynarodowego Turnieju Kobiet w Piłce Nożnej. Od 2016 r. organizowany jest Powiatowy Bieg na Piątkę. Inną imprezą o charakterze ogólnopolskim jest ultramaraton crossowy "GWiNT Ultra Cross". Nazwa zawodów nawiązuje do pierwszych liter miast, w których siedziby mają organizatorzy i w których zlokalizowane są starty i meta - Grodziska Wielkopolskiego, Wolsztyna i Nowego Tomyśla. GWiNT to impreza o charakterze terenowym. Jej trasa przebiega przez najpiękniejsze krajobrazowo tereny leśne powiatów: Grodziskiego, Wolsztyńskiego i Nowotomyskiego. Zawody rozgrywane są na trzech dystansach - 55 km (Mini GWiNT) i 110 km (Normal GWiNT) i 161 km (Super GWiNT – 100 mil). Z innych imprez biegowych które odbywają się na terenie Powiatu warto jeszcze wspomnieć o Krosie GKB, Biatlonie GKB i Biegu Wilczym Tropem w Wielichowie.

W 2019 r. po raz czwarty w Grodzisku Wielkopolskim, odbył się Półmaraton we Wrotkarstwie Szybkim o „Dzban Bernarda” zorganizowany przez Towarzystwo Rolkarskie „Skate2City”. W Półmaratonie biorą udział dzieci oraz dorośli, którzy rywalizują na różnych dystansach. Czterokrotnie już odbyły się Halowe Zawody Rolkarskie o Puchar Starosty Grodziskiego.

W 2002 roku została oddana do użytku Grodziska Hala Sportowa, w której do godz. 17⁰⁰ odbywają się zajęcia z wychowania fizycznego, a w godzinach popołudniowych korzystają z niej grupy młodzieżowe i dorośli. Organizowane są cykliczne turnieje w halowej piłce nożnej, siatkówce, koszykówce, karate i zumbie.

Od 2006 r. organizowany jest corocznie „Powiatowy Rajd Rowerowy”, w którym bierze udział około 300 uczestników.

W skład bazy noclegowej Powiatu wchodzi hotele, motele i pensjonaty.

OCHRONA ZDROWIA

Głównym podmiotem publicznym w Powiecie jest szpital tj. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ) w Grodzisku Wielkopolskim, który gwarantuje świadczenia stacjonarne, diagnostyczne, a także z zakresu pomocy doraźnej.

W całej strukturze SP ZOZ funkcjonuje:

1. Szpital z oddziałami:

- Internistyczno – Kardiologicznym,
- Chirurgicznym z Pododdziałem Gastroenterologicznym,
- Położniczo - Ginekologicznym,
- Noworodkowym,
- Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

2. Pogotowie Ratunkowe.

3. Pracownie diagnostyczne:

- RTG
- laboratorium
- gastroenterologii
- bakteriologii
- tomografii komputerowej

4. Poradnie specjalistyczne:

- Kardiologiczna,
- Chirurgiczna,
- Chirurgii Urazowo - Ortopedycznej,
- Ginekologiczno – Położnicza,
- Gastroenterologiczna.

W ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia świadczone są także usługi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej oraz transport sanitarny.

Szpital dysponuje 107 łózkami: i 3 inkubatorami: (stan na 31.12.2020)

- Oddział Internistyczno – Kardiologiczny – 28 łóżek + 3 łóżka IOK (Intensywna Opieka Kardiologiczna),
- Oddział Chirurgiczny z Pododdziałem Gastroenterologicznym – 30 łóżek,

- Oddział Położniczo - Ginekologiczny - 32 łóżka,
- Oddział Noworodkowy – 14 łóżeczek + 3 inkubatory,
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii – 3 łóżka.

Personel zatrudniony w SPZOZ na dzień 31.12.2020 r. obejmuje:

- 77 lekarzy medycyny
- 105 pielęgniarek
- 30 położnych

(Dane dotyczą personelu zatrudnionego na podstawie różnych form umów)

Obecna sytuacja służby zdrowia, nowe wyzwania dotyczące realizacji świadczeń medycznych stawiane przez Ministerstwo Zdrowia, a także przez Narodowy Fundusz Zdrowia powodują to, iż SP ZOZ chcąc utrzymać się na rynku świadczeń medycznych i jednocześnie być jednostką konkurencyjną na tle ościennych powiatów musi podlegać systematycznym procesom restrukturyzacyjnym w tym:

- sukcesywnie modernizować zaplecze sprzętowe,
- dostosować infrastrukturę teleinformatyczną do wymogów ustawy z dnia 28.04.2011r. o informatyzacji w służbie zdrowia i Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 06.04.2020 r. w sprawie rodzajów, zakresów i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przechowania,
- oferować wyspecjalizowane świadczenia zdrowotne, konkurencyjne do usług realizowanych w sąsiednich jednostkach.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego wprowadziła obowiązek zapewnienia ochrony tego zdrowia przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą również uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Wyżej wymieniona ustawa określa także, że ochrona zdrowia psychicznego polega między innymi na:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Działania te mają służyć postawieniu diagnozy i rozeznaniu się w problemach, jakimi są coraz częściej pojawiające się choroby psychiczne. Działania te mają także na względzie dbanie o prawa osób chorych psychicznie.

POMOC SPOŁECZNA

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Powiatu Grodziskiego realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim powołane do życia w wyniku reformy samorządowej wdrożonej z dniem 1 stycznia 1999 roku oraz 5 ośrodków pomocy społecznej, w tym 3 miejsko - gminne (Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo) oraz 2 gminne (Granowo, Kamieniec).

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1)przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2)pracy socjalnej,
- 3)prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4)analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,

5)realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,

6)rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W każdej gminie działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pomoc osobom uzależnionym, współuzależnionym i ich rodzinom na terenie Powiatu świadczą miejskie i gminne punkty konsultacyjne.

Poziom życiowy członków społeczeństwa może być chroniony za pomocą działań o różnym charakterze. Zasada opiekuńczości odnosi się z reguły do tych osób, które nie mają uprawnień ubezpieczeniowych czy zaopatrzeniowych, a znajdują się w sytuacji wymagającej pomocy. Pomoc ta może być udzielana ze środków budżetowych państwa, samorządów, organizacji społecznych oraz ofiarności społecznej. W tym przypadku decyduje aktualna sytuacja materialna osoby ubiegającej się o pomoc.

Zasada opiekuńczości właściwa jest pomocy społecznej, która jest instrumentem polityki społecznej państwa. Ma ona na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Zadaniem pomocy społecznej na poziomie lokalnym jest współtworzenie godziwych warunków egzystencji i pracy dla grup charakteryzujących się ubóstwem i dotkniętych wszelkiego rodzaju dysfunkcjonalnością, np. niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, bezrobociem, alkoholizmem lub narkomanią. Podstawowym jej celem – obok zapewnienia im doraźnej pomocy – jest doprowadzenie, jeśli to tylko możliwe, do samodzielności życiowej osób i rodzin – do sytuacji, w której nie będą one wymagały zewnętrznego wsparcia.

Brak schronienia, niemożność podjęcia pracy, niepełnosprawność, niedostatek środków do życia, osamotnienie, uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie – to zaledwie kilka przykładów problemów. Problemy te swoim zasięgiem obejmują różne grupy ludzi. Zmuszają one społeczności do szukania różnych form pomocy, w tym i korzystania z usług świadczonych przez ośrodki pomocy społecznej.

Poziom zaspakajania potrzeb mieszkańców Powiatu Grodzkiego determinowany jest przez różne zjawiska. Poniższe zestawienie obrazuje powody ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej w poszczególnych gminach.

Powody ubiegania się o świadczenie z pomocy społecznej[#]

Powody ubiegania się o świadczenie z pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin						Liczba osób w rodzinach		
	ogółem			w tym: na wsi					
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Ubóstwo	334	326	281	187	179	153	738	678	499

Sieroctwo	2	0	1	1	0	1	8	0	4
Bezdomność	52	62	57	32	26	30	56	65	57
Potrzeba ochrony macierzyństwa:	179	171	127	133	128	87	852	810	591
W tym: wielodzietność	99	98	71	76	76	55	545	525	374
Bezrobocie	223	216	177	150	129	108	622	579	457
Niepełnosprawności	438	438	399	274	269	632	865	851	683
Długotrwała lub ciężka choroba	439	462	425	264	281	254	937	944	777
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	106	104	98	69	64	58	345	354	328
w tym: rodziny niepełne	68	65	61	40	34	30	201	204	179
Rodziny wielodzietne	43	40	33	37	35	28	236	224	181
Przemoc w rodzinie	8	12	14	4	2	6	26	39	41
Alkoholizm	86	88	85	49	45	49	137	135	120
Narkomania	0	2	2	0	1	0	0	2	2
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	20	13	8	15	4	5	21	17	9
Brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	6	9	1	5	3	7	20	23	36
Sytuacja kryzysowa	10	13	14	3	2	5	13	18	33
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	4	0	0	4	0	0	13	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Opracowano na podstawie informacji przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej gmin Powiatu Grodziskiego

Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną

Lp.	Miasto/Gmina	2018		2019		2020	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Granowo	118	281	141	388	123	245
2	Kamieniec	147	410	156	415	137	322
3	Grodzisk Wielkopolski	571	1168	526	1124	498	1079
4	Rakoniewice	224	624	232	611	217	532
5	Wielichowo	190	467	189	457	208	478

Opracowano na podstawie informacji przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej gmin Powiatu Grodziskiego

Specyfiką działalności systemu pomocy społecznej jest różnorodność kategorii osób korzystających z pomocy społecznej. W naszym Powiecie nadal ubóstwo determinuje pracę z osobą potrzebującą pomocy, a także zjawisko związane z wysokim odsetkiem osób niepełnosprawnych, osób wymagających wsparcia w związku z długotrwałą chorobą i nadal bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Dane ukazujące liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną jednoznacznie wskazują, że ubóstwo jest znaczącym problemem oraz powodem ubiegania się o pomoc finansową i rzeczową. Ośrodki pomocy społecznej podają, że obecnie niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niski dochód, jest największym problemem społecznym w każdej gminie Powiatu Grodziskiego.

Działania, jakie podejmują ośrodki pomocy społecznej to przede wszystkim udzielanie świadczeń. Świadczona jest również praca socjalna w miejscu zamieszkania klienta. Ośrodki pomocy społecznej realizują pomoc w zakresie zwalczania skutków ubóstwa przy pomocy środków finansowych pozyskanych w ramach projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej.

Należy także zauważyć, że pomimo ogólnego spadku bezrobocia w naszym Powiecie, problem ten dotyka jednak osoby należące do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Z doświadczeń pracowników socjalnych wynika, że bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia, w tej grupie osób, jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Bezrobocie powoduje zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej całej rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci. Częstym zjawiskiem jest izolacja społeczna – ograniczone zostają kontakty interpersonalne wszystkich członków rodziny bezrobotnego zarówno ze znajomymi, jak i dalszą rodziną.

Natomiast odnosząc się do niepokojącego zjawiska bezradności rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych trzeba zaznaczyć, iż nie zawsze gminne służby pomocy społecznej są w stanie przeciwdziałać temu zjawisku oraz spowodować, że wszystkie dzieci z terenu naszego Powiatu wychowują się w rodzinach biologicznych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do zadań własnych gminy przede wszystkim należy praca z rodziną biologiczną, szeroko rozumiana profilaktyka, wspieranie rodziny poprzez pracę asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające, itp.

Powiat organizuje natomiast pieczę zastępczą na podstawie postanowień sądu rodzinnego i opiekuńczego o umieszczeniu dzieci w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także wykonuje zadania związane z procesem usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Od 1 stycznia 2012 roku, zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- Rodzina zastępcza:

- * Spokrewniona (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),

- * Niezawodowa (małżonkowie lub osoba pozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka)

- * Zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

- Rodzinny dom dziecka.

- Rodziny pomocowe (sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą).

Zadaniem własnym Powiatu jest organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym, również na terenie innego powiatu.

Poniżej przedstawione zostały dane statystyczne na temat liczby rodzin zastępczych w powiecie grodziskim oraz liczby dzieci umieszczonych w naszym Powiecie w latach 2011-2020.

Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Grodziskim w latach 2011-2020.

L p.	Rodzaj rodziny zastępczej							
	rok	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2011	26	12	0	1	0	0	39
2.	2012	19	17	1	0	2	0	39
3.	2013	21	17	1	0	1	1	41
4.	2014	20	19	1	0	1	1	42
5.	2015	18	22	1	0	1	1	43
6.	2016	19	23	1	0	1	1	45
7.	2017	18	26	2	0	1	1	48
8.	2018	21	26	2	0	1	1	50
9.	2019	25	29	2	0	1	0	56
10.	2020	25	28	2	0	0	2	57

Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w Powiecie Grodziskim w latach 2011-2020.

Lp.	Rodzaj rodziny zastępczej							
	ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2011	30	36	0	7	0	0	73
2.	2012	21	32	15	0	10	0	78
3.	2013	21	28	15	0	4	11	79
4.	2014	23	32	9	0	5	7	76
5.	2015	21	37	11	0	5	7	81
6.	2016	25	36	10	0	5	6	82
7.	2017	24	42	9	0	5	8	88

8.	2018	27	44	17	0	4	0	92
9.	2019	33	54	19	0	5	0	111
10.	2020	31	48	15	0	0	8	102

Źródło: PCPR Grodzisk Wielkopolski

W Powiecie Grodziskim organizacje pozarządowe odgrywają znaczącą rolę w systemie pomocy społecznej. W Powiecie funkcjonują następujące organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej:

1. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i byłych więźniów Politycznych w Grodzisku Wielkopolskim, Jabłonie, Rakoniewicach, Kamieńcu, Granowie.
2. Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów w Grodzisku Wielkopolskim, Wielichowie, Kamieńcu.
3. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Grodzisku Wielkopolskim.
4. Stowarzyszenie Abstynenckie „Nowe Życie” w Grodzisku Wielkopolskim.
5. Grodziskie Stowarzyszenie „Amazonki ” w Grodzisku Wielkopolskim.
6. Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych im. Jana Pawła II w Grodzisku Wielkopolskim.
7. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „SERCE” w Rakoniewicach.
8. Stowarzyszenie „Złota Jesień” w Rakoniewicach.
9. Gminne Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych w Grodzisku Wielkopolskim.
10. Parafialny Zespół Caritas przy parafii św. Faustyny w Grodzisku Wielkopolskim.
11. Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoń” w Błońsku.
12. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Gminny Kamieniec.
13. Klub Rodziców JiM w Grodzisku Wielkopolskim.
14. Stowarzyszenie Rodzinnej Pieczy Zastępczej „Źródło”.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zadania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Powiatu Grodziskiego z dniem 1 stycznia 1999 roku zostały powierzone:

- Komendzie Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim,
- Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim,
- Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Grodzisku Wielkopolskim,
- Powiatowemu Inspektoratowi Weterynarii w Grodzisku Wielkopolskim.

Komenda Powiatowa Policji /KPP/ w Grodzisku Wielkopolskim.

Od dnia 1 września 2014 r. w strukturach KPP znajdują się Komisariat Policji w Rakoniewicach (obejmujący swym działaniem rejon Gminy Rakoniewice i Wielichowo) oraz Ogniwo Dzielnicowych Wydziału Prewencji (obejmujące swym działaniem teren Gmin Grodzisk Wielkopolski, Granowo i Kamieniec).

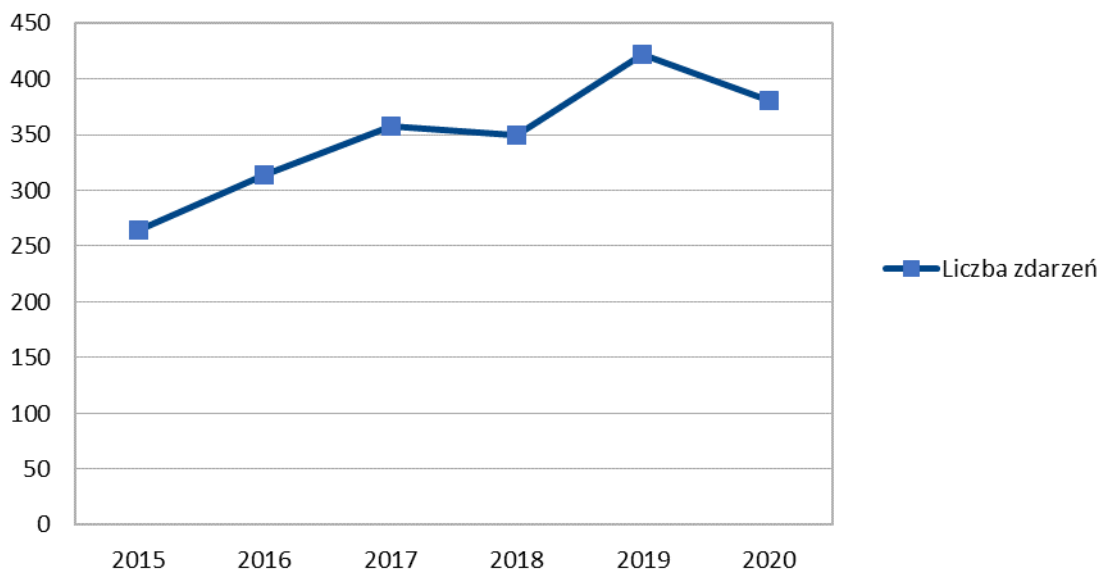
Łącznie w 2020 roku w Powiecie Grodziskim wszczęto 485 postępowań, w których ujawniono 1027 czynów karalnych, w tym m.in.:

- 2 udziały w bójce i pobiciu (100 % wykrywalności),
- 3 rozboje i wymuszenia rozbójnicze (100 % wykrywalności),
- 20 uszczerbków na zdrowiu (100 % wykrywalności),

- 28 włamań (64,30 % wykrywalności),
- 48 kradzieży cudzej rzeczy (60,40 % wykrywalności),
- 7 kradzieży samochodów (57,10 % wykrywalności),
- 23 uszkodzenia mienia (69,60 % wykrywalności),
- 505 przestępstw narkotykowych (99,80 % wykrywalności),
- 123 przestępstwa gospodarcze i korupcyjne (92,68 % wykrywalności).

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

1. Analiza zdarzeń na przestrzeni lat 2015 – 2020

- analizując ilość zdarzeń na przestrzeni 6 lat należy zauważyć stopniowy wzrost liczby zdarzeń, przede wszystkim kolizji drogowych
- wypadki drogowe pozostają na podobnym poziomie ilościowym
- spadek zdarzeń na przestrzeni lat zanotowano w roku 2020
- liczba osób rannych oraz ofiar śmiertelnych pozostaje na podobnym poziomie ilościowym z niewielkim wzrostem w roku 2019

2. Prognozowane zagrożenia

- Przewiduje się, że liczba zdarzeń drogowych utrzymywać będzie się na podobnym poziomie.
- Podjęte działania oraz policyjne programy na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym będą miały zmienić ową tendencję co przypuszczalnie będzie mogło mieć odzwierciedlenie w stopniowym zmniejszaniu ilości zdarzeń.
- Poziom ilościowy prowadzonych postępowań powinien utrzymywać się na tym samym poziomie, nie przewiduje się gwałtownych wzrostów.
- Nie przewiduje się wzrostu przestępstw pospolitych, takich jak kradzieże, włamania, uszkodzenia.
- Należy spodziewać się wzrostu przestępstw gospodarczych w tym wzrost przestępstw dokonywanych za pośrednictwem sieci internet.
- W celu ograniczenia przede wszystkim takich przestępstw, jak jazda samochodem pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, wypadków drogowych, przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, należy kontynuować prowadzone działania profilaktyczne.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

Ważnym ogniwem zapewniającym bezpieczeństwo publiczne jest działalność **Państwowej Straży Pożarnej /PSP/** wspieranej przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej /OSP/.

Państwowa Straż Pożarna jest organizatorem krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego KSRG. System organizowany jest na poszczególnych szczeblach administracyjnych. Głównym trzonem systemu jest PSP oraz jednostki OSP włączone do KSRG oraz ochotnicze straże pożarne spoza KSRG.

Na terenie Powiatu Grodzkiego funkcjonuje 47 jednostek ochrony przeciwpożarowej w tym:

- Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza (JRG) Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim (KP PSP),
- 7 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego (KSRG),
- 39 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych spoza KSRG.

Komenda Powiatowa PSP w Grodzisku Wielkopolskim posiada na swoim wyposażeniu 10 pojazdów i 4 przyczepy. Średni wiek samochodów użytkowanych z jednostki wynosi 8,7 lata.

Jednostki OSP dysponują łącznie 40 pojazdami, z których 14 przekracza wiek 25 lat. Wśród jednostek KSRG na 18 samochodów 3 pojazdy przekraczają wiek 25 lat, a w pozostałych OSP pojazdów takich jest 14.

Wszystkie jednostki OSP w KSRG posiadają wyposażenie zgodne z określonymi przez Komendanta Głównego PSP priorytetami. Do realizacji zadań z zakresu ratownictwa specjalistycznego na poziomie podstawowym przygotowane są jednostki OSP Grodzisk Wlkp - ratownictwo wysokościowe i specjalizacja poszukiwawczo – ratownicza, natomiast OSP Rakoniewice posiada gotowość do działań z zakresu ratownictwa wodnego, technicznego i chemiczno-ekologicznego.

Charakterystyka zagrożeń

Powiat Grodzki ze względu na specyfikę regionu charakteryzuje się występowaniem szerokiego spektrum zagrożeń. Zagrożenia są pochodną zróżnicowanej koncentracji zakładów przemysłowych, demografii poszczególnych obszarów oraz terenów leśnych i przeznaczonych pod uprawy. Ponadto liczną grupę zagrożeń stanowią zdarzenia będące następstwem anomalii pogodowych takich jak silne wiatry czy intensywne opady deszczu.

Liczba i różnorodność zdarzeń ciągle wzrasta ponadto odnotowuje się zmieniającą się strukturę interwencji – zmniejszającą się ilość pożarów na rzecz miejscowych zagrożeń. W ramach miejscowych zagrożeń największą grupę zdarzeń stanowią zdarzenia związane z działaniami na drogach, działania będące pochodną anomalii pogodowych, działania związane z zagrożeniami od owadów błonkoskrzydłych.

Opierając się na statystyce zaistniałych zdarzeń i charakterystyce Powiatu (m.in. geograficznej, gospodarczej, urbanistycznej, itd.), do podstawowych zagrożeń dla ludności i środowiska należy zaliczyć:

- zagrożenia naturalne, m.in. pożary, podtopienia, silne wiatry oraz susze,
- zagrożenia spowodowane poważnymi awariami, m. in. zdarzenia chemiczne bądź ekologiczne, związane z coraz większą ilością magazynów, zakładów przemysłowych, użytkujących lub składujących materiały niebezpieczne w ilościach mogących być przyczyną poważnej awarii przemysłowej o katastrofalnych skutkach dla ludzi lub środowiska, oraz związane z transportem drogowym i kolejowym materiałów niebezpiecznych.

Najwięcej pożarów notuje się w grupie obiektów mieszkalnych, produkcyjnych, magazynowych, rolnictwie oraz lasach. Pożary w ostatniej z wymienionych grup oddziałują bardzo niekorzystnie na stan środowiska naturalnego. Zagrożenie pożarowe w lasach i innych przestrzeniach otwartych jest wysokie. W przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków klimatyczno - pogodowych poziom zagrożenia pożarowego w lasach może gwałtownie wzrosnąć i pożary kompleksów leśnych mogą wtedy przybrać charakter masowy.

Zagrożenie podtopieniami w Powiecie Grodzkim związane jest z ewentualnym spływem wód roztopowych lub opadowych na tereny obejmujące dolinę Kanałów Obry.

Na terenie Powiatu funkcjonują dwa zakłady przemysłowe stwarzające duże zagrożenie w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej: jeden zakwalifikowany jako ZDR (Zakład Dużego Ryzyka) – Odazotownia Snowidowo - Grodzisk Wlkp., drugi zakwalifikowany jako ZZR (Zakład Zwiększonego Ryzyka) - Autobutlegaz Rakoniewice. Ze względu na specyfikę swojej działalności wpływają one znacząco na możliwość

wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie powiatu. Pozostałe zakłady, w zależności od profilu działalności, stwarzają przede wszystkim zagrożenie pożarowe czy wybuchowe. Duże znaczenie ma też przebiegający przez 3 gminy (Granowo, Kamieniec i Grodzisk Wlkp.) gazociąg o średnicy 1000 mm. Trzeba zwracać szczególną uwagę na możliwość wystąpienia zagrożenia związanego z gazociągiem. W przypadku wystąpienia awarii, rozszczelnienia lub pożaru gazu, skutki mogą być bardzo dotkliwe.

Wypadki i katastrofy komunikacyjne stanowią najliczniejszą grupę zdarzeń innych niż pożary, w których udział biorą jednostki straży pożarnej oraz pozostałe służby ratownicze.

W świetle obecnych uwarunkowań międzynarodowych należy liczyć się z narastaniem zagrożeń terrorystycznych, które charakteryzują się możliwością wykorzystania bomb, środków chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych. Pod kątem występowania tego typu zagrożeń, szczególną uwagę należy zwrócić na zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, co powoduje konieczność przygotowania organów władzy oraz dowódców i ratowników realizujących zadania w strefie zagrożenia do planowania i organizowania masowej dekontaminacji i ewakuacji ludności (Odazotownia Snowidowo – Grodzisk Wlkp.).

Pojawienie się zagrożenia w postaci wirusa SARS-CoV-2 i choroby COVID-19 nakłada na jednostki ochrony przeciwpożarowej dodatkowe zadania i narzuca stosowanie odpowiednich środków ochrony osobistej.

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna (PSSE)

Podstawowym celem **Powiatowej Stacji Sanitarно - Epidemiologicznej** jest sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenie działalności w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia.

1. Zaopatrzenie ludności w wodę w miastach:

Ludność miasta Grodzisk Wielkopolski zaopatruje się w wodę z wodociągu miejskiego przy ul. Mikołajczyka (jest to wodociąg raportowany do UE) i częściowo z wodociągu wiejskiego Czarna Wieś. Woda z ww. wodociągów nadaje się do spożycia przez ludzi. W wodę nadającą się do spożycia zaopatrywani są również mieszkańcy miasta Rakoniewice (z wodociągu miejskiego raportowanego do UE) oraz mieszkańcy miasta Wielichowo, którzy zaopatrywani są z wodociągu wiejskiego Wielichowo Wieś ul. Borek.

2. Zaopatrzenie ludności w wodę na terenach wiejskich:

Jakość wody w 13 wodociągach wiejskich i w 1 wodociągu zakładowym nie budziła zastrzeżeń i nadawała się do spożycia przez ludzi.

Gmina Grodzisk Wielkopolski, Granowo, Kamieniec, Rakoniewice i Wielichowo zwodociągowane są w 100 %.

Baseny kąpielowe:

- basen kąpielowy kryty - właścicielem jest Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „BEHAPOWIEC”, ul. Nowa 20, Grodzisk Wielkopolski.

Woda do badań laboratoryjnych pobierana jest raz na kwartał przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz raz w miesiącu przez właściciela obiektu w ramach kontroli wewnętrznej. Woda odpowiadała warunkom higieniczno - zdrowotnym do kąpieli.

Na terenie Powiatu zewidencjonowano 20 obiektów wczasowo - turystycznych. Stan sanitarny w tych obiektach nie budził zastrzeżeń.

Zachorowania wywołane przez wirusa SARS-CoV-2

Sytuacja epidemiologiczna w 2020 r. w Powiecie Grodziskim przedstawiała się dynamicznie, co w dużej mierze związane było z pojawieniem się pandemii COVID-19 w Polsce (epidemicznych zachorowań na terenie Polski na ostrą zakaźną chorobę układu oddechowego COVID-19 wywoływaną przez wirusa SARS-CoV-2). Pierwszy przypadek zachorowania na terenie Powiatu Grodziskiego zarejestrowano w marcu 2020 r.. Szczyt zachorowań zaobserwowano w listopadzie 2020 r.- 1017 przypadków zachorowań. Do 31.12.2020 r. odnotowano 1775 przypadków zakażenia, z czego zmarły 43 osoby, hospitalizowano 129 osób.

Choroby szerzące się drogą pokarmową

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób, których występowanie wiąże się ze stanem sanitarnym kształtowała się pomyślnie. Nie stwierdzono zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, botulizm oraz czerwonkę.

W roku 2020 zanotowano 1 zatrucie pokarmowe wywołane przez pałeczki *Salmonella enteritidis* u dziecka 2-letniego, w roku ubiegłym zarejestrowano 8 zachorowań.

W roku 2020 nie zanotowano ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego, w roku ubiegłym zarejestrowano 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Zanotowano 12 zachorowań na biegunki A09 u dzieci do lat 2, w roku ubiegłym zanotowano 20 zachorowań.

Zarejestrowano 15 zachorowań na nieżyt jelitowy wywołany przez rotawirusy, z czego 10 dzieci do lat 2 (9 chłopców i 1 dziewczynka). 10 dzieci hospitalizowano.

Zanotowano jedno zachorowanie na salmonellozę pozajelitową oraz inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, w ubiegłym roku nie zarejestrowano zachorowań na te jednostki chorobowe.

Wirusowe zapalenia wątroby

W 2020 roku nie zarejestrowano zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, podobnie jak w roku ubiegłym. Zapadalność na wirusowe zapalenia wątroby typu B (przewlekłe i BNO) była mniejsza w porównaniu z rokiem ubiegłym. Nie zarejestrowano zachorowań (w roku ubiegłym zanotowano 3 zachorowania). Liczba zachorowań na zapalenie wątroby typu C (przewlekłe i BNO) w roku 2020 wyniosła 6, w roku ubiegłym wykazano natomiast 3 zachorowania.

Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na WZW typu B+C - zakażenie mieszane

i zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B ostre oraz na wirusowe zapalenie wątroby typu C ostre, podobnie jak w roku poprzednim.

Choroby, przeciw którym realizowane są szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane

W zakresie chorób, przeciw którym prowadzi się obowiązkowe szczepienia ochronne nie zarejestrowano zachorowań na: różyczkę, błonicę, tężec, odrę. W roku 2019 zanotowano 3 zachorowania na odrę. Zarejestrowano jedno zachorowanie na krztusiec u dziecka rocznego (przypadek potwierdzony). Dziecko nie było zaszczepione p/krztuścowi. W roku ubiegłym nie zanotowano zachorowań na krztusiec.

W roku 2020 nie zarejestrowano zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic (świnka), w roku ubiegłym zanotowano 3 zachorowania na tę jednostkę chorobową.

Zanotowano spadek zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu z rokiem 2019. Zarejestrowano 34 przypadki (współczynnik zapadalności 66,71), w roku 2019 – 205 (współczynnik zapadalności 401,78), najwięcej zachorowań zanotowano w I kwartale 2020 r.- 20, w grupie wiekowej 1-4- 18. Spośród 34 osób, nikt nie był szczepiony p/ospie.

W porównaniu z rokiem poprzednim nie zarejestrowano zachorowań na ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat, w roku 2019 zanotowano jedno zachorowanie.

Choroby odzwierzęce

Nie zanotowano ognisk zatrucia włośnicą, podobnie jak w roku ubiegłym. Wskutek kontaktu ze zwierzętami podejrzanymi o zakażenie wirusem wścieklizny zarejestrowano 37 pokąsań. Do szczepień przeciw temu schorzeniu zakwalifikowano 2 osoby, w roku poprzednim 8. Zachorowań u ludzi nie stwierdzono.

Zanotowano wzrost liczby zachorowań na boreliozę (zarejestrowano 10 przypadków),

w roku ubiegłym zanotowano 6. W roku 2020, podobnie jak w roku 2019 nie zarejestrowano zachorowań na toksokarozę i listeriozę.

W roku 2020 nie zanotowano zachorowań na brucelozę, podobnie jak w roku ubiegłym.

Realizacja szczepień ochronnych

W 2017 roku szczepienia ochronne na terenie Powiatu wykonywano w 12 placówkach medycznych, w których wystąpiło 14 NOP (niepożądane objawy chorobowe pozostające

w związku czasowym z wykonanym szczepieniem ochronnym typu lekkiego).

Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Żywności i Żywnienia na terenie PSSE w Grodzisku Wielkopolski nadzoruje 996 obiektów żywności i żywienia, wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz obiekty związane z produkcją i obrotem kosmetykami.

Nadzorowane obiekty to:

- obiekty produkcji żywności w tym przetwórnice owocowo – warzywne i grzybowe, piekarnie, cukiernie, wytwórnie lodów oraz automaty do lodów, browar, wytwórnie naturalnych wód mineralnych i źródlanych, zakłady garmazeryjne, zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego, wytwórnie wyrobów cukierniczych oraz inne wytwórnie żywności nie zakwalifikowane do żadnych z powyższych grup w tym producenci pierwotni,

- sklepy spożywcze, w tym supermarkety w których dokonuje się m.in. nadzoru nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi, kioski spożywcze, magazyny hurtowe, obiekty ruchome i tymczasowe (w tym autosklepy i obiekty działające sezonowo), środki transportu oraz inne obiekty obrotu żywnością nie zakwalifikowane do żadnej z powyższych grup (m.in. stoiska spożywcze na stacjach paliw)

- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego - stołówki szkolne i przedszkolne, w których dokonuje się oceny sposobu żywienia - ocena jadłospisu, bufety przy zakładach pracy, zakłady usług cateringowych, stołówka w zakładzie poprawczym,

- zakłady żywienia zbiorowego otwartego - restauracje i lokale tzw. mała gastronomia,

- wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz miejsca ich obrotu,

- zakłady produkcji i konfekcjonowania kosmetyków oraz obiekty obrotu kosmetykami.

Współpraca Powiatowej Inspekcji Sanitarnej z innymi jednostkami kontrolnymi:

- z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Grodzisku Wielkopolskim – współpraca oparta jest na zawartym porozumieniu o współpracy Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej i Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej „Porozumienie ramowe z dnia 15 listopada 2018r. zawarte pomiędzy PIS i PLW o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej”,

- z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa - przeprowadzane wspólne kontrole w ramach realizacji „Planu działania dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”,

- z przedsiębiorcami sektora spożywczego dotyczy rozwiązywania problemów i dąży do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Bardzo ważna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości żywności.

W związku z powyższym, w celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- zachowania prawidłowego łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się, w tym również przestrzeganie przez przedsiębiorców terminów przydatności do spożycia oraz dat minimalnej trwałości oferowanych do sprzedaży środków spożywczych,

- zachowania higieny osobistej i higieny miejsca pracy,

- prawidłowego znakowania wyrobów, szczególnie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety,

- właściwego opracowania i wdrożenia procedur i instrukcji mających za zadanie prawidłowe zabezpieczenie obiektów kontrolowanych przed dostępem szkodników,- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia tj. zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP a także identyfikowalności surowców i produktów,

- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii

Na terenie Powiatu Grodziskiego znajdują się 25 podmiotów zatwierdzonych. Wśród nadzorowanych podmiotów są rzeźnie świń (ubijające łącznie ok. 101 502 szt. rocznie), 1 rzeźnia bydła (ubój ok. 90 szt. rocznie), 4 rzeźnie drobiu, (ubój drobiu ok. 105 295 685 szt. rocznie), ubojnia ślimaków (47 ton rocznie) oraz zakłady prowadzące rozbiór i przetwórstwo mięsa czerwonego i białego, chłodnia składowa, zakłady pakowania jaj konsumpcyjnych, fermy jaj konsumpcyjnych, fermy drobiu rzeźnego. W większości są to duże zakłady zatwierdzone do handlu na terenie Unii Europejskiej, z szerokimi uprawnieniami do eksportu mięsa i produktów pochodzenia zwierzęcego do wielu krajów. Łącznie z zakładów działających w naszym Powiecie oraz chłodni składowej, która przechowuje również produkty mięsne wytworzone poza naszym Powiatem wysyła się ok. 271 przesyłek mięsa drobiowego tj. ok. 6285,19t oraz ok. 58 przesyłek mięsa czerwonego tj. ok. 1170,89t. Łącznie do 22 krajów poza Unią Europejską. Nadzorem objęte są również podmioty zarejestrowane. W sumie jest to ok. 320 podmiotów z sektora przemysłu spożywczego. Na terenie Powiatu działa ok. 14 zakładów przetwórczych, które produkują w sumie ok. 77 439 ton wyrobów pochodzenia zwierzęcego. Rocznie przeprowadza się w dziale bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego prawie 300 kontroli, a liczba ta z roku na rok rośnie. Rocznie pobiera się do urzędowych badań monitoringowych blisko 640 próbek w kierunku pozostałości chemicznych, w tym leków, u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego.

Na terenie Powiatu Grodziskiego w roku 2020 znajdowało się 198 gospodarstw zajmujących się produkcją mleka, 3 zakłady prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną; 16 podmiotów prowadzących sprzedaż bezpośrednią, 5 zakładów będących gospodarstwami, na terenie których dokonuje się uboju zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu pozyskania mięsa na użytek własny, 32 podmioty prowadzące transport produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym mleka; 6 podmiotów zajmujących się obrotem lub pośrednictwem w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego oraz 4 punkty skupu dziczyzny.

Pod nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii znajduje się 5 zakładów zajmujących się produkcją materiałów paszowych pozyskanych przy produkcji środków spożywczych: browar, gorzelnia, młyn, olejarnia oraz piekarnia. W Powiecie Grodziskim znajdują się 2 zatwierdzone wytwórnie mieszanek paszowych. Na rynku paszowym objęto również nadzorem 21 podmiotów zajmujących się sprzedażą gotowych mieszanek paszowych oraz 1 suszarnię materiałów paszowych. Nadzorowano też gospodarstwa zajmujące się żywieniem zwierząt przeznaczonych do produkcji żywności, oraz wytwarzających materiały paszowe wprowadzane do obrotu.

W zakresie nadzoru nad ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego w Powiecie Grodziskim objęto 12 ferm zwierząt futerkowych wykorzystujących do żywienia uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego, 3 podmioty prowadzące czynności pośrednie, 1 biogazownię, 1 kompostownię, 15 podmiotów zajmujących się transportem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego oraz podmioty prowadzące inne czynności na ubocznych produktach pochodzenia zwierzęcego. W ramach monitoringu Rocznego Planu Urzędowej Kontroli Pasz 2020 r. pobrano 56 prób.

Zespół do spraw zdrowia i ochrony zwierząt nadzoruje m.in. ponad 700 gospodarstw utrzymujących świnię (liczba ta z roku na rok spada), ponad 900 gospodarstw utrzymujących bydło, blisko 200 gospodarstw utrzymujących konie, 38 ferm drobiu rzeźnego, 14 ferm towarowych prowadzących produkcję jaj konsumpcyjnych, 25 gospodarstw utrzymujących owce lub kozy, 13 ferm zwierząt futerkowych, 9 ferm utrzymujących dzikie zwierzęta (daniele, bażanty, przepiórki, kuropatwy), 27 podmiotów wykonujących przewóz zwierząt, 13 podmiotów pośredniczących w obrocie zwierzętami gospodarskimi, 1 miejsce odpoczynku, 3 miejsca gromadzenia zwierząt, 16 podmiotów zajmujących się materiałem biologicznym (punkty unasienniania zwierząt, centra przechowywania nasienia i punkty kopulacyjne). Część zadań związanych z realizacją wspomnianego powyżej nadzoru, kontroli i badań weterynaryjnych, realizowana jest przez 74 osoby wyznaczone przez Powiatowego Lekarza Weterynarii, w tym 59 lekarzy weterynarii. W Powiatowym Inspektoracie Weterynarii zatrudnionych jest 14 osób (stan na rok 2020).

CZĘŚĆ II

UWARUNKOWANIA I GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO

Wszystkie zjawiska i procesy mające wpływ na obecne i przyszłe uwarunkowania (możliwości) rozwoju Powiatu Grodziskiego można ująć generalnie w dwie grupy;

- pierwszą grupę stanowią zjawiska i procesy zewnętrzne (tkwiące poza jego granicami),
- drugą grupę stanowią zjawiska i procesy wewnętrzne (mające swe źródło wewnątrz Powiatu).

Powiat Grodziski podobnie jak każdy inny samorząd, instytucja, zakład, organizacja itp. nie istnieje i nie funkcjonuje sam w sobie. Działa w określonym otoczeniu (zewnętrzne środowisko, całokształt zjawisk, procesów, zdarzeń, instytucji). Rozwój Powiatu Grodziskiego w znacznej mierze jest funkcją tegoż otoczenia, określającą możliwości jego funkcjonowania i kształtowania procesów rozwojowych w przyszłości.

Otoczenie wywierając stały wpływ oddziałuje w sposób pozytywny lub negatywny, tworząc tym samym uwarunkowania zewnętrzne w postaci zestawu szans i zagrożeń.

Przez szansę należy rozumieć taki „układ” czynników, okoliczności, zjawisk i procesów występujących w otoczeniu Powiatu, w określonym miejscu i czasie, które mają korzystny (pozytywny) udział w jego funkcjonowaniu i dalszym rozwoju.

Z kolei, poprzez zagrożenie należy rozumieć uzasadnione zjawisko, zdarzenie, proces występujące w otoczeniu Powiatu, które w negatywny (niekorzystny) sposób wpływają na rozwój i funkcjonowanie, stanowiąc bariery, utrudnienia w rozwoju. Ponadto, występujące zagrożenia nie pozwalają na pełne wykorzystanie szans rozwojowych tkwiących w otoczeniu oraz silnych stron Powiatu. Mogą być również przyczyną konieczności poniesienia kosztów związanych z jego funkcjonowaniem i dalszym rozwojem.

Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju społeczno – gospodarczego Powiatu Grodziskiego determinowane są przede wszystkim:

- systemowymi rozwiązaniami w sferze ustrojowo - prawnej i finansowej przyjmowanymi na szczeblu centralnym, zwłaszcza dotyczącymi kompetencji i zasad finansowania samorządów terytorialnych z budżetu państwa,
- zasadami finansowania usług społecznych (edukacja, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, mieszkalnictwo) z budżetu państwa,
- ogólną sytuacją gospodarczo – ekonomiczną w kraju i systemowymi rozwiązaniami na szczeblu centralnym w zakresie przeciwdziałania bezrobociu, wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, polityce fiskalnej w stosunku do podmiotów gospodarczych,
- polityką ekologiczną, polityką wspierania rozwoju regionalnego realizowaną na szczeblu centralnym i wojewódzkim,
- planem i Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego,
- członkostwem w Unii Europejskiej.

W związku z powyższym nie można analizować problemów społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i ekologicznych Powiatu Grodziskiego tylko w jego granicach administracyjnych.

Powiat Grodziski jest jednym z elementów układu osadniczego i systemu społeczno - gospodarczego Polski.

Uwarunkowania wewnętrzne rozwoju Powiatu wynikają z zasobów, zjawisk, zdarzeń i procesów tkwiących w Powiecie.

Tworzą one katalog mocnych i słabych stron Powiatu (sił i słabości). Ich hierarchizacja i analiza stanowią samoocenę osiągniętego dotychczas rozwoju społeczno – gospodarczego Powiatu.

Specjalne walory Powiatu odróżniające go od innych powiatów tworzą jego mocne strony. Są one wynikiem położenia geograficznego, wielkości miasta, potencjału społecznego, gospodarczego, infrastrukturalnego, stanu środowiska przyrodniczego, zasobów dziedzictwa kulturowego, kondycji finansowej poszczególnych gmin wchodzących w skład Powiatu.

Natomiast s ł a b e s t r o n y są konsekwencją ograniczeń szeroko rozumianych zasobów Powiatu. Mogą w większym lub mniejszym stopniu dotyczyć wszystkich lub tylko niektórych zasobów lub sfer działania i mają niestety negatywny wpływ na tempo zmian w poziomie życia mieszkańców Powiatu.

* * *

Rezultatem przeprowadzonej analizy uwarunkowań rozwoju Powiatu Grodziskiego są 3 wyróżnione obszary /analiza SWOT/:

- po pierwsze - wskazanie kluczowych zewnętrznych uwarunkowań, wpływających pozytywnie lub negatywnie na dalszy rozwój Powiatu, czyli zaprezentowanie jego kluczowych szans i zagrożeń,
- po drugie - rozpoznanie podstawowych wewnętrznych uwarunkowań Powiatu, wynikających z jego obecnej sytuacji społeczno – gospodarczej, infrastrukturalnej, ekologicznej, czyli jego mocnych i słabych stron,
- po trzecie - przedstawienie „drzewa” problemów rozwojowych wymagających systematycznych działań zmierzających do ich rozwiązania lub wydatnego zmniejszenia ich skutków dla mieszkańców Powiatu.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

S (Strengths) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu,

W (Weaknesses) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu,

O (Opportunities) – szanse: wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany,

T (Threats) – zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

NAJWAŻNIEJSZE WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA CHARAKTERYZUJĄCE GLOBALNIE POWIAT GRODZISKI

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- rozwój prywatnych przedsiębiorstw transportu drogowego - dość gęsta sieć dróg, - wykwalifikowana kadra służb, inspekcji i straży, - lokalizacja placówek oświatowych, - elastyczność kierunków kształcenia, - wymiana międzynarodowa ze szkołami europejskimi, - zachowanie tradycji ludowych, - uregulowana sytuacja majątkowo - prawna obiektów i wyposażenia służby zdrowia, - poprawa wskaźników działalności służby zdrowia, - niski wskaźnik przestępczości (na 10 tys. mieszkańców), - zasoby naturalne Powiatu, - brak przemysłu szkodliwego dla środowiska, - rosnąca liczba skanalizowanych miejscowości, - warunki przyrodniczo - geograficzne i klimatyczne, - przystąpienie gmin Powiatu do Związku Międzygminnego „Selekt” (gospodarka odpadami), - Porozumienie w ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej – wzrost częstotliwości połączeń kolejowych, - Porozumienie ze spółką PKS na utrzymanie linii autobusowych	- niedostateczne środki finansowe - zły stan techniczny części dróg, - zróżnicowana struktura gleb, - niski procent gospodarstw wielkoobszarowych, - niewykorzystane możliwości przetwórstwa owocowo - warzywnego, - niewykorzystana baza wypoczynkowa nad jeziorami, - spadek liczby urodzeń, starzenie się społeczeństwa, - limitowanie świadczeń zdrowotnych, - słaby rozwój instytucji środowiskowych, - problemy społeczne (bezrobocie, patologie społeczne), - niska świadomość ludności w zakresie ochrony środowiska, - niewystarczająca sieć kanalizacyjna, - brak obwodnic, - stan techniczny i utrzymanie urządzeń melioracyjnych, - zrzut ścieków komunalnych do kanalizacji deszczowej i rowów melioracyjnych, - niskie płace.
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
- członkostwo w Unii Europejskiej, - wprowadzenie nowych technologii budowy dróg, - łatwy dostęp do lotnisk międzynarodowych – 50 km Poznań, - budowa szlaku komunikacyjnego z zachodu na wschód Europy, - niewielka odległość od dużego ośrodka o znaczeniu makroregionalnym, - fundusze pomocowe, - możliwości wykorzystania złóż i kopalin, - porozumienie 14 gmin i trzech powiatów (w tym grodziskiego) w sprawie konieczności utworzenia Zintegrowanych Obszarów Inwestycyjnych Zachodniej części Województwa Wielkopolskiego jako obszaru wymagającego interwencji	- trwający od 20 marca 2020 r. stan epidemii COVID-19 - wzrost procesów migracyjnych do dużych aglomeracji, - deficyt siły roboczej – zjawisko migracji zarobkowej - brak aktywnej polityki Państwa w zakresie przeciwdziałania bezrobociu, - niespójne prawo oświatowe, - procesy starzenia się społeczeństwa, - niewielki wzrost liczby urodzeń, - rozwarstwienie społeczne w skali regionu i kraju, - reforma powszechnych ubezpieczeń społecznych, - narastanie zjawisk patologii społecznej (narkotyki, przemoc w rodzinie, korupcja), - bezrobocie wśród młodzieży, - położenie geograficzne Powiatu w skali mikroregionu (4 powiaty w promieniu 30 km), - konkurencja w zakresie usług medycznych – stacjonarnych (3 szpitale w odległości 25 km), - wzrost obciążenia dróg, - ograniczanie przewozów kolejowych towarowych

**NAJWAŻNIEJSZE WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA CHARAKTERYZUJĄCE
POWIAT GRODZISKI
W POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZINACH
ŻYCIA SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO
EDUKACJA**

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- lokalizacja placówek oświatowych, - szeroka oferta edukacyjna, - kadra nauczycielska – poziom wykształcenia, stopień awansu zawodowego, wiek, liczna grupa posiadająca studia podyplomowe i mająca uprawnienia do nauczania więcej niż jednego przedmiotu, - wymiana międzynarodowa ze szkołami europejskimi, - powstanie Klubów Europejskich, - współpraca w wydziałach oświaty z całego województwa wielkopolskiego, - realizacja projektów związanych z zagranicznymi praktykami zawodowymi dofinansowanych ze środków europejskich, - realizacja płatnych staży zawodowych u pracodawców - pozyskiwanie dodatkowych środków w ramach projektów rządowych - powstanie nowego budynku Zespołu Szkół Technicznych im. E. Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim – poprawa bazy lokalowej, większa liczba kandydatów w procesie rekrutacji	- brak sali gimnastycznej, boisk, infrastruktury sportowej, - niedostatecznie wyposażone pracownie przedmiotowe, - niedostatecznie wyposażone pracownie zawodowe
SZANSE	ZAGROŻENIA
- zwiększone nakłady na oświatę od momentu powstania Powiatu, bardziej efektywne gospodarowanie posiadanymi środkami, - niewielka odległość od dużego ośrodka akademickiego, - wszechstronniejsze wykształcenie młodzieży, - budowa sali gimnastycznej Zespołu Szkół Technicznych im. E. Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim	- brak środków na inwestycje oświatowe (niska subwencja oświatowa nie zabezpiecza płac, pochodnych i bieżącego utrzymania szkół), (konieczność finansowania inwestycji z kredytów) - niespójne prawo oświatowe, - tempo wprowadzania reformy oświatowej, - brak dostatecznej ilości środków na konieczne unowocześnienie bazy dydaktycznej.

OCHRONA ZDROWIA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- uregulowana sytuacja majątkowo - prawna obiektów i wyposażenia placówek służby zdrowia, - dostosowane pomieszczenia i budynki szpitala do wymogów ustawowych, - komfortowe warunki lokalowe dla pacjentów (2-4 osobowe sale z węzłem sanitarnym), - oddziały, pracownie, poradnie i blok operacyjny – nowe lub po remoncie, - personel medyczny o wysokich kwalifikacjach, - doświadczenie w leczeniu pacjentów z Covid -19, - doświadczenie w fizjoterapii pacjentów z Covid-19, - atmosfera i klimat szpitala sprzyjający spokojnemu powrotowi do zdrowia, - wzrost wskaźnika przelotowości oddziałów, - wzrost wskaźnika obłożenia łóżek, <i>(oddziały zakaźne, Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii)</i>, - funkcjonujące oddziały o profilu podstawowym z długim doświadczeniem, - uzupełniony i odnowiony sprzęt medyczny	- deficyt kadry lekarskiej i pielęgniarskiej w szpitalu, - usytuowanie szpitala – brak zaplecza rekreacyjnego/”zieleni” dla pacjentów, - usytuowanie szpitala – brak możliwości zwiększenia dostępności dostaw tlenu medycznego - limity usług zdrowotnych, - brak podstawowych oddziałów szpitalnych w czasie trwania pandemii - deficyt oprogramowań systemowych w obszarze medycznym i administracyjnym
SZANSE	ZAGROŻENIA
- zapotrzebowanie na ambulatoryjne i stacjonarne usługi rehabilitacyjne dla pacjentów ubezpieczonych i komercyjnych, szczególnie dla pacjentów pocovidowych - udostępnienie usług leczniczych w zakresie leczenia stacjonarnego i diagnostyki po pandemii, - poszerzenie zakresu świadczeń zdrowotnych o np. pulmonologię, rehabilitację (ogólnoustrojową, pulmonologiczną, kardiologiczną, neurologiczną) - podnoszenie świadomości zdrowotnej społeczności lokalnej, - akredytacja szpitala.	- trudność w odbudowaniu zatrudnienia i realizowanych świadczeń z czasów przed pandemią - położenie geograficzne powiatu w skali mikroregionu (4 szpitale powiatowe w promieniu 25 km), - konkurencja w zakresie usług medycznych (stacjonarnych i ambulatoryjnych), - pogarszanie się zdrowotności społeczeństwa po pandemii, - zbyt niskie finansowanie świadczeń szpitalnych przez NFZ, - brak środków finansowych na wyposażenie placówek służby zdrowia zgodnie z postępem technologicznym i oczekiwaniami pacjentów, - nowe oraz wzrastające wymagania Ministerstwa Zdrowia i NFZ bez zabezpieczenia środków finansowych w obszarze medycznym i administracyjnym - sukcesywny wzrost wymogów odnośnie oprogramowań systemowych w obszarze medycznym i administracyjnym bez zabezpieczenia środków finansowych.

POMOC SPOŁECZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- istniejący w Powiecie Grodziskim potencjał ludzki i organizacyjny, - możliwość ubiegania się o środki unijne i ministerialne, - funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, - przeznaczenie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na indywidualne potrzeby osób niepełnosprawnych, - funkcjonowanie instytucji i organizacji pozarządowych o różnorodnym zakresie działania i pomocy osobom, - funkcjonowanie ośrodków pomocy społecznej w każdej gminie, - system świadczeń z pomocy społecznej, - praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny zatrudnionych w Ośrodkach Pomocy Społecznej – interwencje w trudnych sytuacjach życiowych, - wsparcie rodzin zastępczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, - działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz punktów konsultacyjnych, - funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej, - duży wybór szkół podstawowych i ponadpodstawowych - funkcjonowanie rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych, a także rodzinnych domów dziecka, - organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży np. kluby sportowe, instytucje kultury, - rozwój i powstawanie nowych instytucji i stowarzyszeń, - dostrzeganie potrzeb osób niepełnosprawnych, - podstawowa opieka zdrowotna w każdej gminie, - działalność Grodziskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz stowarzyszeń działających na rzecz seniorów, - aktywne korzystanie ze środków zewnętrznych przez jednostki realizujące działania w systemie pomocy społecznej, - powstanie Powiatowego Punktu Pomocy Wzajemnej, - mieszkanie chronione w zasobach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. dla młodzieży opuszczającej rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze, - skuteczne aplikowanie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie o środki zewnętrzne (unijne, rządowe etc)	- brak systemowych, lokalnych rozwiązań problemów społecznych oraz określania standardów podejmowanych działań, - zbyt mała ilość środków finansowych na realizację działań pomocowych i profilaktycznych, - brak grup samopomocowych w niektórych obszarach dotyczących problemów społecznych, - obniżenie poziomu życia, zwiększająca się liczba osób ubiegających się o przyznanie pomocy środowiskowej i instytucjonalnej, - wzrost przemocy w rodzinie i w społeczeństwie, w tym wzrost przemocy wobec dzieci, - wzrost przestępczości nieletnich, - brak wystarczających środków na świadczenia społeczne, - duża liczba osób niepełnosprawnych, - starzenie się społeczeństwa, - brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (z niepełnosprawnością intelektualną, praca wspomagana), - słabo rozwinięty wolontariat, - brak mieszkań socjalnych, chronionych, readaptacyjnych w gminach, - niewystarczające środki finansowe na zatrudnienie specjalistów świadczących usługi związane z poradnictwem specjalistycznym (psycholog, terapeuta rodzinny, psychiatra dziecięcy), - brak środków na zatrudnienie specjalistów z zakresu psychologii w celu rozwiązywania problemów klientów pomocy społecznej, - mała liczba niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych w tym rodzin zawodowych oraz rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, - niedostateczna systemowa opieka nad osobami niepełnosprawnymi w miejscu zamieszkania, jak również systemów pomocy rodzinom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi, - niewystarczający poziom likwidacji barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, - brak pełnego rozeznania liczby osób niepełnosprawnych (niepełnosprawność fizyczna, intelektualna i inne), - niedofinansowanie instytucji realizujących zadania pomocy społecznej, - słabo rozwinięta sieć wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, - utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów i diagnostyki specjalistycznej (odległość, terminy), - brak Centrum Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób starszych, - brak Domu Pomocy Społecznej

	o różnorodnym charakterze, - niewystarczające formy opieki i wsparcia osób starszych głównie w ich miejscu zamieszkania, - niski poziom wiedzy społeczeństwa związanej ze starzeniem się, - niewystarczające wsparcie finansowe organizacji pozarządowych przez jednostki samorządu terytorialnego, - niewystarczające zasoby lokalowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rozwój systemu edukacji o istniejące zasoby, - rosnąca w społeczeństwie świadomość zagrożeń, - opieka zdrowotna skierowana na profilaktykę i leczenie, - ścisła współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej w gminach w realizacji zadań pomocy społecznej, oraz zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, - wykwalifikowana kadra pomocy społecznej (pracownicy socjalni i specjaliści pracy z rodziną), - zwiększenie dostępności do specjalistów z zakresu pomocy społecznej (porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne, socjalne), - szkolenia i doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej, - możliwość zatrudniania osób niepełnosprawnych w oparciu o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, - środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania własne Powiatu, - likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych (dotyczy spraw indywidualnych), - rozwój stosunków partnerskich z zagranicą, - współpraca między jednostkami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi, - możliwość korzystania z pomocowych Funduszy Europejskich, - realizacja powiatowych programów, - rozwój i powstawanie nowych instytucji i stowarzyszeń, - rozwój systemu rodzinnej pieczy zastępczej (kampanie informacyjne, szkolenie kandydatów na Rodziny Zastępcze, Rodzinne Domy Dziecka, grupy wsparcia dla Rodzin Zastępczych już istniejących, powstanie stowarzyszenia skupiającego rodziny zastępcze i adopcyjne na terenie Powiatu Grodzkiego), - rozbudowa programów oferującym pomoc i opiekę osobom starszym w miejscu zamieszkania, jak i środowisku, - generowanie postaw sprzyjających akceptacji drugiego człowieka w poszczególnych fazach życia, - dofinansowanie przez projekty ministerialne działań na rzecz osób starszych, które mogą być wykorzystane przez samorządy terytorialne różnego szczebla.	- zwiększenie liczby wydawanych postanowień sądowych związanych z umieszczeniem nieletnich w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych, - niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowych rodzin zastępczych, - brak grup samopomocowych, - przekazywanie zadań państwa samorządom lokalnym bez zabezpieczenia finansowego, - niewystarczająca wysokość środków na pomoc społeczną, przy wzrastającym ubożeniu ludności, - brak skutecznych programów wychodzenia z obszarów ubóstwa, - mała liczba kadry specjalistycznej zatrudnionej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, - izolacja i marginalizacja społeczna osób niepełnosprawnych, - zarobkowa emigracja ludności, - niedofinansowanie nauki, oświaty, kultury, służby zdrowia i pomocy społecznej, - negatywne postawy wynikające z zaniku wzorców wychowawczych, - postępująca degradacja wartości rodziny, - zagrożenie demograficzne związane z wciąż niewystarczającym przyrostem naturalnym i starzeniem się społeczeństwa, - ograniczona liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, - relatywne zmniejszenie środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na placówki wspierające osoby niepełnosprawne, - brak stabilnych przepisów dotyczących pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - brak instytucji i kadry zajmującej się profilaktyką i terapią osób uzależnionych od środków odurzających oraz osób z zaburzeniami psychicznymi, - brak jasno sprecyzowanych przepisów dotyczących odbioru dzieci w związku z sytuacją przemocy w rodzinie, - przestępczość nieletnich, - ograniczone zasoby mieszkaniowe (mieszkalnictwo socjalne i komunalne), - wzrastająca liczba zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz ośrodków pomocy społecznej,

	- brak na terenie Powiatu domów pomocy społecznej, - niedostateczna koncentracja uwagi na problemach osób starszych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi, - niewystarczający poziom wiedzy pracowników służb społecznych na temat środków odurzających, - niewystarczające działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii na terenie Powiatu Grodziskiego, - brak Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego w Powiecie, - sytuacja epidemiologiczna kraju, a także w naszym Powiecie, - niemożność realizacji wszystkich zadań jednostek systemu pomocy społecznej w kontakcie bezpośrednim z osobą potrzebującą wsparcia i pomocy, - problemy psychofizyczne osób, które przeszły zakażenie koronawirusem (COVID-19), - zwiększająca się liczba zadań jednostek systemu pomocy społecznej w związku z sytuacją epidemiologiczną kraju i w Powiecie.
--	--

EKOLOGIA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- warunki przyrodniczo - geograficzne, - ostoja ptactwa i dzikiej zwierzyny, obszary Natura 2000, - brak dużego, intensywnego przemysłu, - powstanie małych oczyszczalni ścieków, - przystąpienie gmin Powiatu do Związku Międzygminnego „Selekt”, - systematyczna wymiana instalacji grzewczych węglowych na ogrzewanie gazowe, - wysoka lesistość Powiatu, - bogactwa naturalne: wody podziemne, torfy, ropy, gaz ziemny, - modernizacja ujęć wody.	- niska świadomość ludności w zakresie ochrony środowiska, - brak ścieżek ekologicznych, - brak obwodnic, - brak bazy wypoczynkowej nad jeziorami, - zły stan techniczny oraz niedostateczne utrzymanie urządzeń melioracyjnych, - niewystarczające środki dla spółek wodnych w budżecie Powiatu i Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie na konserwację cieków, - zrzut ścieków komunalnych do kanalizacji deszczowej i rowów melioracyjnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- utworzenie bazy wypoczynkowej nad Jeziorem Kuźnickim, - wykorzystanie istniejących parków podworskich, - rozwój agroturystyki, - likwidacja strat wody na przesyle, - gospodarowanie odpadami komunalnymi przez Związek Międzygminny „Selekt”, - środki budżetu Powiatu przeznaczone na ochronę środowiska oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych.	- zanieczyszczenie środowiska, - emisja zanieczyszczeń do powietrza, - postępująca degradacja urządzeń melioracyjnych, - występowanie na łąkach i polach uprawnych zastoisk wody, - występowanie znacznego hałasu komunikacyjnego w miejscowościach położonych wzdłuż drogi krajowej Poznań - Zielona Góra.

ROLNICTWO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobre warunki przyrodniczo - klimatyczne, - wysoki wskaźnik waloryzacji /wyższy niż w województwie/, - wysoka kultura rolna, determinacja rolników, - zachowanie tradycji ludowych, - intensywna produkcja trzody chlewnej i bydła mlecznego, - rozwój innych gałęzi rolnictwa - działy specjalne produkcji rolnej (pieczarki, szparagi, i in.), - reaktywacja kół gospodyń wiejskich i powstanie stowarzyszeń skupiających kobiety z obszarów wiejskich.	- różnorodna struktura gleb, - niski procent gospodarstw wielkoobszarowych, - zły stan melioracji wodnych, - niewykorzystane możliwości przetwórstwa owocowo - warzywnego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- uzyskiwanie wysokich plonów z gleb średniożywnych, - rozwój agroturystyki, - możliwość rozwoju przetwórstwa, - pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej, - uprawy ekologiczne, - wykorzystanie produktów tradycyjnych, lokalnych.	- rozdrobnienie rolnictwa, - zalewanie upraw, - występujące anomalie pogodowe (m.in. gradobicia, huragany, susze, podtopienia)

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
POWIATOWA KOMENDA POLICJI	
- nowoczesny obiekt policji, - niska migracja na teren Powiatu, - najniższy współczynnik w Województwie utrzymujący się od kilku lat przestępstw na 10 000 mieszkańców, - wysoka wykrywalność przestępstw kryminalnych przy niewielkiej dynamice przestępstw.	- utrzymujące się bezrobocie - zjawiskiem o charakterze kryminogennym, - niewielka aktywność środowisk młodzieżowych, akceptacja w środowiskach młodzieżowych stosowania używek.
KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ	
- sprawnie funkcjonujący system KSRG, którego trzonem jest PSP – największe doświadczenie operacyjne, - optymalnie, do możliwości finansowo-technicznych, rozmieszczona sieć jednostek ochrony przeciwpożarowej, w pełni wykorzystująca specyfikę zagrożeń obszaru działania, - wyposażona w coraz nowocześniejszy sprzęt jednostka ratowniczo-gaśnicza PSP i jednostki KSRG, - gotowość funkcjonariuszy i pracowników do podnoszenia poziomu wykształcenia ogólnego i kwalifikacji zawodowych, - stałe wprowadzanie nowych technologii m.in. z zakresu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów, - przeprowadzanie cyklicznych i systematycznych czynności kontrolno-rozpoznawczych w poszczególnych grupach obiektów, - stały monitoring zakładów stwarzających największe zagrożenie na terenie Powiatu w tym zakładu dużego ryzyka, - wysoka mobilność i zdolność do szybkiego reagowania jednostek KSRG na pojawiające się zagrożenia, - funkcjonujące zasady dysponowania sił i środków na miejsce zdarzenia, wykorzystanie potencjału powiatów ościennych (tzw. obszary chronione), - wysoka świadomość władz samorządowych dotycząca finansowania jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie Powiatu i poszczególnych gmin, - przekazywanie środków finansowych do jednostek OSP w formie bezpośrednich dotacji, nadzorowanych przez KP PSP, - istniejące programy szkolenia dla strażaków z jednostek PSP i OSP, - rozwój prewencji społecznej oraz posiadanie odpowiednich narzędzi do przekazywania tematyki bezpieczeństwa.	- nieadekwatne zasilenie PSP w środki finansowe z budżetu państwa w stosunku do realizowanych zadań nałożonych do wykonania, - nieoptymalne wykorzystanie zasobów kontrolno-rozpoznawczych PSP na potrzeby działalności ratowniczej i planowania operacyjnego, - słaby system łączności radiowej na terenie Powiatu powodujący utrudnienia w prowadzeniu i koordynowaniu działań ratowniczych, - duża ilość zadań nałożonych na Komendę Powiatową w stosunku do posiadanego stanu osobowego, zwłaszcza w obszarze kontrolno-rozpoznawczym, szkoleniowym i logistycznym, - brak modelu systemu motywacyjnego pozwalającego optymalnie wykorzystać posiadane zasoby kadrowe, - duża liczba pojazdów będących na wyposażeniu jednostek OSP, których wiek przekracza 25 lat, - brak środków na prowadzenie działań z zakresu prewencji społecznej (wydawnictwa, ulotki, itp. materiały promujące bezpieczne zachowania).
POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA	
- wszystkie gminy są zwodociągowane, - dobra wyszczepialność na terenie Powiatu, programy profilaktyczne realizowane przez placówki systemu oświaty dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży i potrzeb środowiska lokalnego	- brak służbowego środka transportu. - niedobory kadrowe w komórkach organizacyjnych w oddziale nadzoru - wzrastająca ilość zadań na poszczególnych stanowiskach

POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII	
- praktyki lekarsko - weterynaryjne na terenie każdej gminy, - dobra baza lokalowa Inspektoratu, - dobre prężnie działające zakłady produkujące żywność pochodzenia zwierzęcego.	- niedobory kadrowe w działach merytorycznych, - duża ilość zadań na poszczególnych stanowiskach, - brak broni do usypiania zwierząt (1 broń na cały Powiat), - brak zakładu utylizacji, - słaba świadomość rolników w zakresie zasad przemieszczania zwierząt zgodnie z przepisami prawa, - słaba świadomość rolników w zakresie zasad bioasekuracji, - brak służbowych środków transportu.
SZANSE	ZAGROŻENIA
POWIATOWA KOMENDA POLICJI	
- zwiększenie liczby miejsc pracy – eliminacją zjawisk kryminogennych, - aktywne włączenie się podmiotów pozapolicyjnych w zapewnienie bezpieczeństwa, - wzrost zaufania do działań policji przez środowisko lokalne.	- możliwości przenoszenia zagrożeń w związku z wyższym wskaźnikiem przestępczości w powiatach ościennych, - możliwość nasilania się naruszeń ładu i porządku na imprezach masowych.
KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ	
- rosnąca ranga problematyki bezpieczeństwa w aspekcie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, - aktywne włączanie się administracji samorządowej oraz wszelkich podmiotów do rozwiązywania problemów związanych z ratownictwem, - pozyskanie na rzecz PSP większej liczby etatów, - wzrost gospodarczy Powiatu, - wzrastająca liczba obiektów podłączonych do systemu monitoringu pożarowego, - rozwój nowoczesnych metod nauczania, np. e-learningu, - prewencja społeczna która ma uświadamiać o zagrożeniach i ograniczać ich skutki, - środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych funduszy pomocowych, - wprowadzenie rozwiązań prawnych ułatwiających członkom OSP zwalnianie się z pracy na czas akcji i ćwiczeń oraz rekompensujących straty z tym związane pracodawcom, zatrudniającym druhow, - rozwój w jednostkach OSP młodzieżowych drużyn pożarniczych i organizacja zawodów wg regulaminu CTIF oraz organizacja obozów dla członków MDP.	- stale rosnąca ilość obiektów przewidzianych do kontroli, - rosnąca ilość zakładów, magazynów, składowisk odpadów, w których w momencie powstania awarii lub gdy zawiedzie czynnik ludzki może dojść do poważnej awarii przemysłowej, pożaru lub innego zagrożenia dla ludzi, mienia i środowiska, - ograniczanie kosztów przez przedsiębiorców na utrzymanie i konserwację instalacji, oraz zabezpieczeń ppoż., - wzrost wydatków jednostek samorządu terytorialnego, mogący powodować zmniejszenie wydatków na ochronę przeciwpożarową, - spadek atrakcyjności pracy i służby w PSP w odniesieniu do krajowego rynku pracy, - niewystarczające środki finansowe na realizację zadań ustawowych, - inne, atrakcyjniejsze formy spędzania czasu przez młodzież niż członkostwo w młodzieżowych drużynach pożarniczych, - spadające zainteresowanie członkostwem w jednostkach OSP (mogących stanowić obsadę jednostek operacyjno-technicznych), - starzejąca się flota pojazdów ratowniczo-gaśniczych służąca w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, - pojawienie się zagrożenia w postaci wirusa SARS-CoV-2 i choroby COVID-19.
POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA	
- zintegrowany jednolity system wodociągowy na terenie każdej gminy, - rozbudowa sieci kanalizacyjnej, - sukcesywna wymiana starej instalacji sieci wodociągowej na nową, - wywołanie nawyku zachowań prozdrowotnych.	- mała mobilność Inspekcji Sanitarnej w sytuacjach zagrożenia epidemicznego,

POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII	
- eliminacja zwierząt chorych, - współpraca z innymi służbami zapewniającymi bezpieczeństwo publiczne oraz z władzami gmin i Powiatu, - dofinansowanie Inspekcji Weterynaryjnej.	- niska świadomość rolników w zakresie bioasekuracji (maty dezynfekcyjne na wejściach, zmiana obuwia i odzieży ochronnej), - częste zmiany przepisów prawa i ich niespójność, - możliwość wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt, - nierównomierny rozdział środków finansowych z rezerwy celowej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt.

* opracowanie wspólne dla czterech służb zapewniających bezpieczeństwo publiczne: Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Komenda Powiatowa Policja, Powiatowy Inspektorat Weterynarii

RYNEK PRACY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- duża świadomość i wola współpracy pomiędzy instytucjami Powiatu a przedsiębiorcami, - dobrze wykwalifikowana kadra, systematycznie doskonaląca swoje umiejętności, - pozyskiwanie środków finansowych na aktywizację zawodową osób poszukujących zatrudnienia, - skuteczna realizacja programów rynku pracy, - wypracowana współpraca z partnerami rynku pracy w sferze zatrudnienia, - współpraca z wyspecjalizowanymi jednostkami szkolącymi osoby poszukujące pracy, - korzystne położenie Powiatu, - brak przemysłu wymagającego restrukturyzacji skutkującej zwolnieniami dużych grup pracowników, - funkcjonowanie w Powiecie instytucji rynku pracy.	- wysoki odsetek osób długotrwale pozostających bez pracy, - problem bezrobocia osób w wieku 50+ oraz osób młodych do 30 roku życia, - słabo rozwinięty system służący wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości, - niska mobilność zawodowa i przestrzenna zasobów ludzkich, niski poziom wykształcenia, - zły stan infrastruktury komunikacyjnej, - brak przedsiębiorczych postaw wśród osób starszych oraz wśród młodzieży, - słabość kapitałowa małych i średnich przedsiębiorstw, - niskie dochody ludności, głównie rolników co zdecydowanie ogranicza inwestycje w obrębie własnego gospodarstwa domowego, - ukryte bezrobocie, szara strefa, - mało miejsc pracy, szczególnie na obszarach wiejskich.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- wzrost aktywności społeczności lokalnej w podejmowaniu własnej działalności gospodarczej, - możliwość występowania o wsparcie finansowe w ramach funduszy Unii Europejskiej na realizację aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, - rozwój współpracy między instytucjami rynku pracy a przedsiębiorcami, - dostępność programów pomocowych wspierających w różny sposób, różne grupy ludzi (bezrobotni, absolwenci szkół, pracujący), - wsparcie osób poszukujących zatrudnienia przez instytucje rynku pracy, - modyfikacja kierunków kształcenia w szkołach szczebla zawodowego i średniego, - tworzenie miejsc pracy przy współudziale środków Funduszu Pracy, - rozwój przedsiębiorczości szczególnie na terenach wiejskich, - rozwój Małej i Średniej Przedsiębiorczości.	- wzrastający odsetek osób długotrwale bezrobotnych, - duży odsetek osób bezrobotnych w wieku 50+, - proces starzenia się społeczeństwa, niekorzystne prognozy demograficzne, - wzrost konkurencyjności sąsiednich powiatów, - brak konkurencji w szkolnictwie zawodowym i średnim, - brak współpracy szkół z przedsiębiorcami, - niestabilne prawo, niesprzyjające rozwojowi sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw, - brak zaufania do instytucji rynku pracy ze strony pracodawców, - problem z efektywnym wykorzystaniem pozyskanych środków zewnętrznych przez osoby bezrobotne, - słaba wydolność administracji, biurokracja, procedury ograniczające skuteczność działania, - postępujący proces rozwarstwienia społeczeństwa, - brak inwestycji gospodarczych w Powiecie, brak potencjalnych inwestorów.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dość gęsta sieć dróg powiatowych, łącząca poszczególne gminy oraz miejscowości, - korzystne położenie geograficzne, - maksymalne wykorzystanie dostępnych środków finansowych na poprawę wyglądu pasa drogowego, - bieżąco konserwowane oznakowanie poziome i pionowe, - dobra koordynacja robót w pasie drogowym, - sprawne wykonywanie robót interwencyjnych, utrzymaniowych oraz zabezpieczających, - stałe utrzymanie i pielęgnacja zieleni w pasie drogowym poza obszarem zabudowanym, - pokłady żwiru na terenie Powiatu, - modernizacja ujęć wody, - 100% elektryfikacja Powiatu, - coraz większe stosowanie technologii energooszczędnych – małe przedsiębiorstwa, - znaczna część Powiatu zgazyfikowana, - dwustronne zasilanie stacjami drugiego stopnia zapewniającymi ciągłość dostaw gazu, - budowa ścieżek pieszo – rowerowych, - zwiększenie nasadzeń drzew i krzewów.	- zły stan części dróg, - niski standard nawierzchni dróg, - drogi o niewielkiej szerokości jezdni, co pośrednio wpływa na bezpieczeństwo ruchu drogowego, - niedostateczna nośność nawierzchni dróg, która nie wystarcza na przyjmowanie obciążeń obecnych pojazdów ciężarowych, - brak wystarczających środków finansowych na budowę i modernizację nawierzchni dróg, - zaniedbany stan zadrzewienia dróg, - przestarzała sieć przesyłowa energii elektrycznej, sieci przesyłowe napowietrzne, duża awaryjność wskutek niekorzystnych wpływów atmosferycznych, - skomplikowane przepisy prawne dotyczące napraw i eksploatacji sieci elektrycznej, - konieczność remontu i przebudowy dróg.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- wprowadzenie nowych technologii budowy dróg, - systematyczne nakłady finansowe na remonty nawierzchni drogowej, - zwiększenie budżetu na budowy i remonty dróg, - budowa ważnego szlaku komunikacyjnego z zachodu na wschód Europy, - zwiększenie zainteresowania kapitału zagranicznego regionem, - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, - zakup nowoczesnych maszyn i urządzeń do utrzymania dróg, - wprowadzanie inwestycji w zakresie energii ekologicznej – elektrownie wiatrowe, - możliwości nieograniczonego poboru energii dla nowych inwestorów, - możliwości nieograniczonego poboru gazu dla potencjalnego inwestora, - w ramach bieżących napraw systematyczna wymiana stalowej instalacji gazowej, - zwiększenie kaloryczności poprzez wprowadzenie gazu wysokometanowego,	- rosnące natężenie ruchu drogowego obniżające bezpieczeństwo ruchu drogowego, - zwiększanie dopuszczalnego obciążenia osi pojazdów (uszkodzenia powierzchniowe, odkształcenia nawierzchni, uszkodzenia strukturalne, koleiny), - słabe konstrukcje istniejących nawierzchni i niekorzystny klimat (wielokrotne przejście temperatury przez "zero"), - ograniczanie przewozów kolejowych towarowych, - niedoinwestowanie sfery budżetowej, - wzrastający koszt utrzymania dróg, - trudności z pozyskaniem środków finansowych na realizację inwestycji, - niemożność realizacji dużych inwestycji bez środków zewnętrznych - wzrost kosztów energii z elektrowni wiatrowej obciążających przeciętnego odbiorcę, - wzrost kosztów gazu, obciążających przeciętnego użytkownika przy zastosowaniu gazu wysokometanowego, - zmniejszająca się ilość budowanych i przebudowywanych dróg powiatowych, - wydłużenie i skomplikowanie procesu projektowania inwestycji drogowych, - a szczególnie uzyskiwania decyzji z zakresu ochrony środowiska

CZĘŚĆ III

GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO

Formułowanie celów rozwoju Powiatu jest bardzo ważnym etapem tworzenia Strategii Rozwoju.

Cele rozwoju wskazują na jego kierunki działania, wyznaczają decyzje i działania realizacyjne, wpływają na koncentrację zasobów kadrowych, organizacyjnych i finansowych.

1. W oparciu o coroczny budżet Powiatu realizowane będą:

- 1) zadania bieżące w poszczególnych obszarach administracji powiatowej,
- 2) zapisane w nim zadania inwestycyjne.

2. Podejmowane będą także działania w kierunku pozyskania dodatkowych zewnętrznych środków finansowych m.in. z funduszy Unii Europejskiej.

3. Zadaniem kierunkowym będzie analiza aktualnej sytuacji Powiatu w zakresie edukacji, kultury i sportu oraz opracowanie programu zamierzeń Powiatu na kolejne lata dotyczących analizy wyników nauczania szkół, dla których Powiat jest organem prowadzącym przy współpracy z organem nadzoru pedagogicznego (Kuratorium) w zakresie podnoszenia wyników kształcenia.

4. Bieżąca ocena działalności SPZOZ, ze szczególnym uwzględnieniem strony ekonomiczno – finansowej, w kierunku możliwości kreowania i pozyskiwania przez tę jednostkę środków inwestycyjnych. Wyniki tych prac i analiz będą stanowić podstawę do określenia wielkości zaangażowania Powiatu w inwestycje SPZOZ.

5. Działania w kierunku ciągłej poprawy funkcjonowania Urzędu zgodnie z wytyczonymi celami strategicznymi i operacyjnymi, określonymi w Kontroli Zarządczej.

Doskonalenie następować będzie między innymi poprzez podnoszenie jakości komunikacji na linii urząd – obywatel, w szczególności poprzez ciągłe doskonalenie pracy urzędników, podnoszenie jakości świadczonych usług oraz aktualizację wszystkich unormowań wewnętrznych do obowiązujących przepisów prawa.

6. Współpraca z samorządami (pogłębianie współpracy i koordynacji działań w relacji: Powiat – Gminy, Powiat – Województwo, Powiat – powiaty ościennie):

- 1) stałe spotkania z Wójtami i Burmistrzami,
- 2) współpraca w zakresie inwestycji i remontów z gminami Powiatu (drogi powiatowe na terenach gmin, opieka zdrowotna – szpital),
- 3) współpraca z właściwymi jednostkami samorządu województwa w zakresie wykorzystania funduszy unijnych,
- 4) stymulacja i koordynacja działań samorządów gminnych i Powiatu w zakresie sportu kwalifikowanego wśród dzieci i młodzieży.

Swoimi działaniami zamierza się:

- wzmocnić struktury, pozycję i rangę Powiatu Grodziskiego w Województwie Wielkopolskim,
- podnieść wyniki kształcenia młodzieży – zwłaszcza na poziomie ponadpodstawowym,
- podnieść jakość opieki zdrowotnej w Powiecie,
- zapewnić opiekę nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej,
- podnosić standard jakości dróg powiatowych,
- wpływać na dalszy rozwój kultury i sportu,
- pozyskiwać zewnętrzne środki finansowe m.in. z funduszy europejskich,
- zapewnić bezpieczeństwo publiczne, pożarowe, sanitarne i weterynaryjne,

-zintensyfikować współpracę z organizacjami pozarządowymi, pożytku publicznego, społecznymi, stowarzyszeniami oraz wspierać organizacje w zakresie pozyskiwania środków,

-współpracować z przedstawicielami życia gospodarczego, szczególnie z małymi i średnimi przedsiębiorcami, w zakresie zapobiegania i ograniczenia skutków bezrobocia,

-podnosić standard działania administracji powiatowej w kierunku świadczenia usług na najwyższym poziomie.

KATALOG CELÓW ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO - składa się z 3 poziomów hierarchicznych:

POZIOM I - GENERALNY CEL KIERUNKOWY - MISJA POWIATU - syntetyczna deklaracja intencji władz Powiatu, leżąca u podstaw formowania strategii. Określa zasadnicze kierunki rozwoju Powiatu w przyszłości, czyli wskazuje, do czego będziemy zmierzać w określonym horyzoncie czasowym. Umożliwia skoncentrowanie wysiłków planistycznych i realizacyjnych na określonej liczbie celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań szczegółowych.

POZIOM II - CELE STRATEGICZNE - będące konkretyzacją misji rozwoju. Wskazuje priorytetowe kierunki, dążenia do zaspokojenia potrzeb społeczno - gospodarczych, infrastrukturalnych i ekologicznych mieszkańców Powiatu.

POZIOM III - CELE OPERACYJNE - wyrażające konkretne problemy do rozwiązania w poszczególnych sferach życia społecznego Powiatu.

Osiąganie wyznaczonych celów oraz optymalne wykorzystanie dostępnych środków (uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych) finansowanych z budżetu Powiatu musi być podporządkowane rygorom celowego i umiejętnie zorganizowanego postępowania.

Warunkiem ich urzeczywistnienia jest określenie zadań realizacyjnych, tak jak już wyżej wspomniano, a także:

- aktywna i systematyczna działalność władz powiatowych, pracowników starostwa, powiatowych jednostek organizacyjnych,

- pozyskiwanie do współpracy gmin, wchodzących w skład Powiatu,

- pozyskiwanie organizacji społecznych, zawodowych, przedsiębiorców i ich związków oraz instytucji tzw. otoczenia biznesu,

- zabezpieczenie odpowiednich środków organizacyjnych i finansowych, własnych i zewnętrznych,

- określenie terminów osiągania planowanych celów i zadań realizacyjnych oraz podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie.

*** MISJA POWIATU ***

GENERALNY CEL KIERUNKOWY

POWIAT GRODZISKI:

INNOWACYJNY

W MYŚLENIU I DZIAŁANIU,

NOWOCZESNY GOSPODARCZO,

Z RACJONALNIE ZORGANIZOWANĄ

EDUKACJĄ, OCHRONĄ ZDROWIA

I POMOCĄ SPOŁECZNĄ,

PRZYJAZNY I BEZPIECZNY

STRATEGICZNE

I

OPERACYJNE

**CELE ROZWOJU POWIATU
W POSZCZEGÓLNYCH SFERACH ŻYCIA
SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO**

Cel strategiczny 1.

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości jako warunek zmniejszenia bezrobocia gwarantujący wzrost poczucia zadowolenia mieszkańców Powiatu.

Cel operacyjny 1.1.

Stworzenie nowych oraz utrzymanie dotychczas istniejących miejsc pracy poprzez tworzenie warunków niezbędnych dla rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, ich wsparcie szczególnie w czasie pandemii COVID-19.

Cel operacyjny 1.2.

Promocja Powiatu wśród potencjalnych inwestorów.

Cel operacyjny 1.3.

Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej przez mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Cel operacyjny 1.4.

Zintegrowanie lokalnych organów i podmiotów wokół rozwoju przedsiębiorstw.

Cel operacyjny 1.5.

Dostosowanie kierunków nauczania w szkołach ponadpodstawowych do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy.

Cel operacyjny 1.6.

Wzrost mobilności społecznej i zawodowej ograniczającej zjawisko bezrobocia.

Cel operacyjny 1.7.

Wspieranie systemu doradztwa na szczeblu powiatowym z zakresu działalności gospodarczej.

Cel operacyjny 1.8.

Wspieranie gospodarstw rolnych, umożliwianie tworzenia nowych miejsc pracy w rolnictwie.

Cel operacyjny 1.9.

Promowanie produktów tradycyjnych i lokalnych, promocja zdrowej żywności.

Cel operacyjny 1.10.

Stworzenie warunków dla wykorzystania surowców naturalnych.

Cel strategiczny 2.

Modernizacja i dalszy rozwój infrastruktury drogowej.

Cel operacyjny 2.1.

Podjęcie działań w kierunku poprawy stanu nawierzchni dróg powiatowych.

Cel operacyjny 2.2.

Poprawa stanu nawierzchni istniejących chodników oraz ścieżek rowerowych i budowa nowych.

Cel operacyjny 2.3.

Pozyskanie jak największych środków zewnętrznych na zadania modernizacyjne dróg.

Cel operacyjny 2.4.

Współdziałanie z gminami Powiatu Grodziskiego oraz ościennymi powiatami przy realizacji inwestycji drogowych na drogach powiatowych, w tym w ramach porozumienia w sprawie konieczności utworzenia

Zintegrowanych Obszarów Inwestycyjnych Zachodniej części Województwa Wielkopolskiego, jako obszaru wymagającego interwencji.

Cel operacyjny 2.5.

Inicjowanie we współpracy z gminami Powiatu oraz ościennymi powiatami i gminami działań dotyczących projektowanych zadań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich i krajowych (wnioskowanych jako zadania Województwa Wielkopolskiego).

Cele strategiczne 3.

1.Odbudowa po pandemii dostępności do podstawowych świadczeń zdrowotnych.

2.Dostosowanie podstawowych świadczeń zdrowotnych do potrzeb zdrowotnych społeczności lokalnej w trakcie i po pandemii dla pacjentów po przebytych zachorowaniach na Covid 19.

Cel operacyjny 3.1.

Rozbudowa bazy lokalowej szpitala powiatowego zgodna z zapotrzebowaniem na dany zakres świadczeń:

3.1.1. Rozbudowa bazy lokalowej szpitala powiatowego o ZAKŁAD OPIEKUŃCZO – PIELĘGNACYJNY.

3.1.2. Dostosowanie obecnej infrastruktury pomieszczeń do wymogów sanitarno – epidemicznych:

- adaptacja pomieszczeń dla laboratorium – zgodna z wymogami
- adaptacja pomieszczeń dla apteki szpitalnej – zgodna z wymogami

3.1.3. Dostosowanie obecnej infrastruktury pomieszczeń do wymogów sanitarno - epidemicznych oraz standardów w zakresie realizacji świadczeń fizjoterapeutycznych

- adaptacja pomieszczeń na potrzeby fizjoterapii ambulatoryjnej i stacjonarnej – utworzenie od podstaw zgodnego z standardami gabinetu/zakładu fizjoterapii

Cel operacyjny 3.2.

Weryfikacja aktualnych potrzeb zdrowotnych i dostosowanie do możliwości szpitala:

- pozyskanie nowych specjalistów w różnych zawodach medycznych dla Zakładu Opiekuńczo - Pielęgnacyjnego oraz zakładu fizjoterapeutycznego oraz poradni specjalistycznych,
- pozyskanie kontraktu na świadczenia dla Zakładu Opiekuńczo - Pielęgnacyjnego oraz zakładu fizjoterapeutycznego
- poprawa dostępności do obecnych poradni specjalistycznych
- utworzenie nowych profili ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i pozyskanie na nie kontraktu

Cel operacyjny 3.3.

Pozyskanie nowego ambulansu z wyposażeniem zgodnym dla standardu karetki specjalistycznej (2021 – 1 ambulans, 2022 – 1 ambulans)

Cel operacyjny 3.4.

Promocja zdrowia, poprzez edukację zdrowotną społeczeństwa, tworzenie programów zdrowotnych finansowanych ze środków zewnętrznych.

Cel operacyjny 3.5.

Prowadzenie profilaktyki chorób cywilizacyjnych (profilaktyka chorób nowotworowych, układu krążenia, cukrzycy itp.). - *udział w programie szczepień p/COVID 19 jako szpital węzłowy, który szczepi priorytetowe grupy zawodowe oraz jednostka prowadząca Powszechny Punkt Szczepień (PPS).*

Cel operacyjny 3.6.

Poszerzenie świadczeń o nowe obszary medyczne, które będą wynikały z zapotrzebowania społecznego po przebytej pandemii:

3.6.1. Realizacja Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, w tym Lokalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Grodziskiego.

3.6.2. Realizacja nowych świadczeń zdrowotnych w obszarze:

- rehabilitacji ogólnoustrojowej
- rehabilitacji pulmonologicznej
- rehabilitacji kardiologicznej
- rehabilitacji neurologicznej

Cel strategiczny 4.

Wzmocnienie systemu i usług pomocy społecznej.

Cel operacyjny 4.1.

Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez:

4.1.1. Wspieranie rehabilitacji leczniczej, zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych wraz z działaniami profilaktycznymi i informacyjnymi.

4.1.2. Minimalizowanie barier społecznych i architektonicznych utrudniających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

4.1.3. Wspieranie utworzonego Środowiskowego Domu Samopomocy w Wielichowie.

4.1.4. Utworzenie mieszkania wspieranego dla osób niepełnosprawnych, osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych.

4.1.5. Utworzenie sieci wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez m.in. asystentów osób niepełnosprawnych, wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego etc.

Cel operacyjny 4.2.

Wsparcie seniorów poprzez:

4.2.1. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa seniorów w środowisku lokalnym.

4.2.2. Wspieranie systemu opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych dla seniorów.

4.2.3. Przygotowanie diagnozy określającej czy istnieje potrzeba utworzenia Domu Pomocy Społecznej na terenie Powiatu.

Cel operacyjny 4.3.

Wsparcie dziecka i rodzin poprzez tworzenie:

4.3.1. Systemu wsparcia dziecka i rodziny w ich naturalnym środowisku, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

4.3.2. Wspieranie systemu opieki nad dzieckiem pozbawionym wsparcia rodziny – rodziny zastępcze, rodziny zawodowe, rodzinne domy dziecka.

4.3.3. Warunków do utworzenia jednej rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

4.3.4. Warunków do utworzenia nowych rodzin zastępczych zawodowych.

4.3.5. Systemu wsparcia istniejących rodzin zastępczych zawodowych przez wolontariuszy oraz zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach w gospodarstwie domowym w rodzinnych domach dziecka spełniających wymagania.

Cel operacyjny 4.4.

Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez:

4.4.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezdomności.

4.4.2. System działań w ramach interwencji kryzysowej.

4.4.3. Wzrost środków finansowych przeznaczanych na działania z zakresu interwencji kryzysowej w celu zatrudnienia specjalistycznej kadry.

Cel strategiczny 5.

Podnoszenie poziomu edukacji młodzieży na poziomie ponadpodstawowym.

Cel operacyjny 5.1.

Dalsza poprawa oraz rozwój bazy lokalowo – sprzętowej placówek oświatowych, w tym dostosowanie warunków nauczania wychowania fizycznego do potrzeb uczniów, w związku z funkcjonowaniem nowego budynku Zespołu Szkół Technicznych im. E. Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim.

Cel operacyjny 5.2.

Współpraca ze szkołami podstawowymi w celu zachęcenia uczniów do kontynuacji nauki w szkołach prowadzonych przez Powiat.

Cel operacyjny 5.3.

Kontynuacja stypendiów w ramach powiatowego programu wspierania uzdolnionej młodzieży.

Cel operacyjny 5.4.

Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pedagogicznej i ich dostosowanie do potrzeb rynku pracy i zmieniających się programów edukacyjnych.

Cel operacyjny 5.5.

Udział szkół (młodzieży i nauczycieli) w realizacji projektów edukacyjnych.

Cel operacyjny 5.6.

Zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych finansowanych ze środków budżetowych i pozabudżetowych.

Cel operacyjny 5.7.

Podjęcie działań zmierzających do zorganizowania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zajęć w ramach wczesnego wspomagania dzieci niepełnosprawnych.

Cel operacyjny 5.8.

Podjęcie działań w celu umożliwienia nauki w zakresie szkolnictwa specjalnego ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym poprzez utworzenie Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy.”

Cel strategiczny 6.

Rozwijanie aktywności fizycznej i kulturalnej w społeczności lokalnej.

Cel operacyjny 6.1.

Wspieranie osób prawnych i fizycznych we właściwym utrzymaniu obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Cel operacyjny 6.2.

Pozyskiwanie sponsorów oraz środków zewnętrznych wspierających kulturę i lokalne tradycje Powiatu.

Cel operacyjny 6.3.

Dofinansowanie powiatowo – gminnej biblioteki publicznej.

Cel operacyjny 6.4.

Wspieranie i promocja różnych form organizacyjnych twórczości ludowej Powiatu.

Cel operacyjny 6.5.

Rozwój sportu amatorskiego młodzieży i dorosłych.

Cel strategiczny 7.

Stala poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Cel operacyjny 7.1.

Wsparcie poprawy wyposażenia sprzętowego służb bezpieczeństwa publicznego.

Cel operacyjny 7.2.

Tworzenie systemu integracji działań w prowadzeniu akcji ratowniczych.

Cel operacyjny 7.3.

Stala aktualizacja powiatowego planu zarządzania kryzysowego.

Cel operacyjny 7.4.

Wzmocnienie działań prewencyjnych w środowiskach konfliktowych i patologicznych.

Cel operacyjny 7.5.

Edukacja młodzieży w zakresie rozpoznawania i zapobiegania zagrożeniom.

Cel operacyjny 7.6.

Popularyzacja nauki udzielania pierwszej pomocy.

Cel strategiczny 8.

Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami.

Cel operacyjny 8.1.

Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez:

8.1.1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i hałasu komunikacyjnego.

8.1.2. Pomoc w usuwaniu azbestu.

Cel operacyjny 8.2.

Ochrona zasobów przyrody i środowiska.

8.2.1. Regulacja populacji zwierzyny drobnej.

8.2.2. Zapewnienie racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.

Cel operacyjny 8.3.

Działania w zakresie zapewnienia właściwego stanu urządzeń melioracyjnych.

Cel operacyjny 8.4.

Wspieranie edukacji ekologicznej.

Cel operacyjny 8.5.

Inicjowanie kampanii informacyjnych w zakresie korzystania z ochrony środowiska.

Cel operacyjny 8.6.

Wspieranie inwestycji w energię odnawialną.

Cel strategiczny 9.

Poprawa warunków pracy Starostwa Powiatowego i obsługi klientów.

Cel operacyjny 9.1.

Ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez:

9.1.1. Remont elewacji budynku A i budynku C.

9.1.2. Dostosowanie budynku A Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wielkopolskim do wymagań obowiązujących przepisów ochrony przeciwpożarowej

9.1.3. Sukcesywny remont pomieszczeń biurowych w budynku A.

Cel operacyjny 9.2.

Remont budynku B oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku poprzez:

9.2.1. Remont pomieszczeń w budynku B.

9.2.2. Montaż klimatyzacji w salce konferencyjnej budynku B.

Cel operacyjny 9.3

Rozwój e-usług w zakresie udostępniania powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

9.3.1. Realizacja projektu, który uzyskał dofinansowanie ze środków unijnych (WWRPO 2014+) pn. „Cyfryzacja zasobów geodezyjnych w Powiecie Grodziskim”, którego celem jest: „Intensyfikacja wykorzystania Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych do budowy, uruchomienia i upowszechnienia nowych, dojrzałych, elektronicznych usług publicznych oraz usprawnienia funkcjonowania administracji samorządowej Powiatu Grodziskiego poprzez podniesienie jakości i dostępności cyfrowych danych ewidencji gruntów i budynków oraz rozbudowę Systemu PZGiK i wdrożenie elektronicznych usług publicznych wspierających procesy inwestycyjne w zakresie procedur administracyjnych dotyczących przeprowadzenia narady koordynacyjnej usytuowania projektowanej sieci uzbrojenia terenu”.

UWARUNKOWANIA REALIZACJI USTALEŃ STRATEGII

Pomyślna realizacja ustaleń Strategii Rozwoju Powiatu Grodziskiego zależeć będzie od szeregu czynników zewnętrznych, jak i wewnętrznych i wymagać będzie nie tylko nakładów finansowych, ale także skoordynowanych i systematycznie monitorowanych działań samorządu powiatowego, od kompetencji i aktywności pracowników samorządowych, jednostek zespolonych, a także urzędów miejskich i gminnych.

Czynniki, które warunkować będą skuteczność Strategii Rozwoju można ująć następująco:

- aktywność i skuteczność władz i pracowników samorządowych,
- wypracowanie odpowiedniej polityki informacyjnej wśród mieszkańców i podmiotów gospodarczych o przedsięwzięciach rozwojowych zapisanych w strategii,
- inicjowanie i koordynowanie współpracy władz Powiatu z samorządami gminnymi i powiatami ościennymi,
- rozwój współpracy międzynarodowej Powiatu,
- ustawiczne zabieganie o nowe, dodatkowe, pozabudżetowe środki finansowe,
- dążenie do umieszczania niektórych zadań Powiatu w programach realizacji Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego,
- podjęcie działań w kierunku stworzenia systemu informacyjnego o Powiecie,
- promocja Powiatu.

Za podstawę inwestycji powiatowych winna służyć przede wszystkim wieloletnia prognoza finansowa, umożliwiająca kolejnym władzom Powiatu, podejmowanie decyzji w zgodzie z długofalowymi planami rozwoju.

Niezmiernie ważną sprawą jest poszukiwanie przez władze Powiatu partnerów chętnych do współpracy na rzecz skutecznej realizacji ustaleń strategicznych.

W tym celu władze Powiatu muszą inicjować i koordynować partnerską współpracę z administracją rządową i samorządową, organizacjami pozarządowymi i podmiotami gospodarczymi.

W tej współpracy powinny być zachowane następujące zasady:

ZASADA POMOCNICZOŚCI - samorząd Powiatu, udziela organizacyjnej i finansowej pomocy organizacjom pozarządowym, aktywnie współpracuje z samorządami gminnymi na zasadach partnerskich, organizuje merytoryczną pomoc w zakresie doradztwa dla podmiotów gospodarczych,

ZASADA NIEZALEŻNOŚCI - władze Powiatu nie narzucają organizacjom pozarządowym swojej woli ani zadań, konstruktywnie współpracują ze sobą, zachowując pełną autonomię,

ZASADA FINANSOWANIA PRZEDMIOTOWEGO - władze Powiatu z własnego budżetu wspierają te organizacje, które przedstawiły najlepszy program, przynoszący najbardziej wymierne efekty końcowe,

ZASADA KORZYŚCI PUBLICZNEJ - pierwszeństwo do wsparcia finansowego z budżetu Powiatu, będą miały te inwestycje, których pozytywne skutki będą dotyczyły możliwie szerokiego grona mieszkańców Powiatu,

ZASADA POZYSKIWANIA DODATKOWYCH ŚRODKÓW FINANSOWYCH – szukanie zewnętrznych źródeł finansowania (np. zagraniczne środki pomocowe, prywatni sponsorzy).

Efektem takiej współpracy powinno być podniesienie efektywności wydatkowania środków finansowych z budżetu Powiatu, lepsze zaspokojenie społecznych potrzeb, umocnienie w społeczeństwie poczucia współodpowiedzialności za rozwój Powiatu.

Bardzo istotnym warunkiem realizacji ustaleń strategicznych jest promocja walorów i zasobów Powiatu.

Ma ona na celu wyrobienie pozytywnego wizerunku Powiatu u potencjalnych inwestorów.

W celu efektywnego wykorzystania posiadanych w tym zakresie zasobów, wskazanym byłoby opracowanie długofalowej polityki promowania Powiatu ukierunkowanej na pozyskiwanie inwestorów strategicznych oraz szeroko rozumianej turystyki.

Wielkim wyzwaniem dla skutecznego wdrażania zapisów Strategii jest zorganizowanie sprawnego systemu informacji, który należy rozumieć jako zintegrowany zespół ludzi, środków oraz metod zbierania, przechowywania, przetwarzania i aktualizowania posiadanych danych, potrzebnych władzom Powiatu do podejmowania skutecznych decyzji.

Tak rozumiany system informacyjny musi obejmować poszczególne sfery funkcjonowania Powiatu tj. społeczną, gospodarczą, przestrzenną, infrastrukturalną i finansową.

Konieczna jest współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz z Urzędem Wojewódzkim, zwłaszcza w sferze poprawy warunków środowiska naturalnego i usług społecznych.

Wszystkie zadania ujęte w Strategii powinny być poddawane okresowej ocenie w zakresie stopnia ich realizacji. Proponuje się prowadzenie stałego monitoringu realizacji przyjętych zadań i sporządzanie raportu na koniec kadencji każdej Rady.

PODSUMOWANIE

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO zawiera katalog celów strategicznych i operacyjnych rozwoju, a także zestaw niezbędnych zadań (przedsięwzięć), których realizacja winna przebiegać w perspektywie 5 lat. Z wielu względów, przede wszystkim finansowych nie jest możliwe rozpoczęcie procesu realizacji wszystkich celów rozwoju i zadań jednocześnie.

Opracowana **STRATEGIA ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO** prezentuje określoną projekcję pożądaných kierunków rozwoju Powiatu. Nie jest projektem doskonałym, dokumentem zamkniętym. Jej treść można korygować w miarę zmian realiów działania.

Zgłaszane wszelkie propozycje zmian i uzupełnień Strategii winny być kierowane do Zarządu Powiatu przez:

- instytucje rządowe,
- instytucje samorządowe,
- instytucje gospodarcze,
- organizacje pozarządowe,
- osoby prawne i prywatne.

Realizacja Strategii powinna przynieść pozytywne zmiany (efekty) zakładane na etapie jej opracowywania. Może jednak spowodować - czego nie należy wykluczać - nieoczekiwane, niezamierzone zmiany, których nie dało się przewidzieć lub wystąpiły wskutek określonego ukształtowania się warunków zewnętrznych realizacji Strategii, a zwłaszcza krajowych i międzynarodowych.

Narzędziem, które będzie pozwalało na wnoszenie niezbędnych korekt będzie monitoring Strategii, prowadzony przez Wydział Oświaty, Kultury i Promocji, który umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcie celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonywanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XXX/220/2021
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
Z DNIA 27 kwietnia 2021 r.

w sprawie: uchwalenia Strategii Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2021 - 2025

Dotychczasowa „Strategia Rozwoju Powiatu Grodziskiego” obowiązywała w latach 2013-2020. W związku z upływem okresu, na który Strategia była przyjęta, zachodzi konieczność uchwalenia nowego, zaktualizowanego dokumentu.

W związku z powyższym opracowano „Strategię Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2021 – 2025”.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały jest zasadne.